

LLUCMAJOR

de pinte en ample

REVISTA MENSUAL
Gener 1990

Número 97 - Preu: 100 Ptes.

RÀDIO ESPIGOLERA
LA RÀDIO DE LLUCMAJOR

ENTREVISTES:

**LLORENÇ
SERRA
FERRER**

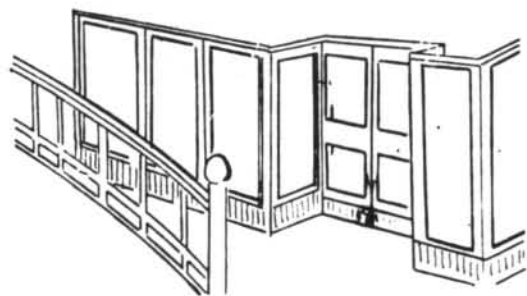

**EN PEP
«SIFONER»**

SA FONT

C/. Font, 5 - Tel. 66 14 17 - LLUCMAJOR

- * JOIERIA
- * RELLOTGERIA
- * OBJECTES REGAL
- * REPARACIONS

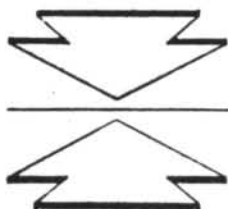
FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLOGIC

certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes

ANTONI ISERN OLIVER

LLUCMAJOR

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

HORARI:
Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

COL·LABOREN:

Joana Artigues
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Joan Contestí
Bartomeu Font
Joana Font
Damià Fullana
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Maties Garcías
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Margalida Martín
Miquel Mascaró
Margalida Mut
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Andrea Puig
Sebastià Rubí
Jaume Salvà
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socias
Joan Socias
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs
Pere F. Torrents
Antoni Vadell
Francesc Verdera

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana

Col·laboren:

Joan Jaume
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
Fotos Fermín
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:

Informacions Llevant S.A.

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

La dècada

Quan s'acaba un nou any, les revistes del cor i d'altres setmanaris informatius tenen per costum fer un resum del que ha suposat l'any que ha mort i fan auguris per a l'any vinent.

Aquest cop se'ns fa més difícil perquè es tracta no només d'un any sinó de tota una dècada: deu anys. Els anys 80 són difunts.

Què han estat els anys 80?. Resumir-los, apart de ser una tasca àrdua i difícil seria reiterativa. Totes les revistes nacionalment interessants n'han parlat i fer auguris no per a un any sinó per als propers deu anys és impossible.

La revista que teniu entre mans no els té els deu anys, però en té vuit i també es podria fer un balanç del que ha suposat. Canvis en el govern municipal: hem viscut el poder de la UCD el de l'AP i finalment el del PSOE, les comparacions i diferències dels quals han estat sempre motiu de notícies de primera en aquest LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE. La llista de col·laboradors, al llarg d'aquests anys s'ha vist incrementada per firmes noves i noves seccions i s'ha procurat en tot moment fer d'aquesta periodicitat mensual una catapulta per a les informacions de tota casta, sempre conservant les línies directrius que s'exposaren al moment de la seva naixença.

Ha passat una dècada i amb ella els tòpics típics. Noves paraules i

modismes han entrat el funcionament (l'antena parabòlica, les urbanitzacions, el «footing», el «Light»...) i s'ha parlat d'una dècada LIGHT, és a dir, baixa en nicotina.

Quan un poble és reprimat i acallat pel poder se'ns mor. Però si aquest poble, quan se li dóna una petita part d'allò que ha d'assolir per dret natural es resigna, és molt pitjor. Les coses no han canviat tant: La política ambiental, la política lingüística, manquen d'esforços de grups que no es conformin en diades exclusivament d'anar per casa sinó que puguin aconseguir allò que el poble necessita.

Què esperam per a la nova dècada. És ben clar (o ho hauria de ser) que no s'ha de conformar amb les Olimpíades 92 -seria ben pobre, i els tirs van per aquí:-

Que els propers deu anys suposin una afirmació de consciència col·lectiva en tots els aspectes: socials, polítics i lingüístics. Que tenguem uns mitjans de comunicació NOSTRES, que tenguem una sanitat CORRECTA, que l'ensenyament sigui d'acord amb l'entorn i que la nostra societat sigui més sana i més compromesa en tots els aspectes.

No deixem que ens passin aquests pròxims deu anys per damunt sense adonar-nos i que tot el que s'hagi de fer per tal de millorar la situació completa com a Illes sigui possible.

CASA DE LA VILA

Ple Ordinari del 27-XII-89

Adjudicació de cinc obres importants

El El Plenari Ordinari del 27 de desembre de 89, darrer de l'any, celebrat per l'Ajuntament, va ser ben poc interessant quant a discussions perquè tots els assumptes varen ser aprovats per unanimitat. Entre els més importants hi són: L'adjudicació de les obres de la tribuna coberta del Camp Municipal d'Esports de S'Arenal, la Guarderia Infantil també a S'Arenal, l'ampliació de la Residència d'ancians, el nou Centre Dispensari de la Creu Roja i la Perllongació de la Ronda Ponent.

Aixímateix i per unanimitat, es va aprovar un pressupost del grup popular de suprimir els impostos per als tractors i maquinària agrícola a tots els agricultors del terme, tenint en compte la degradació del camp llucmajorer.

Sobre el cost i adjudicació de les obres esmentades, es digué que la tribuna del Camp Municipal d'Esports a s'Arenal, es va adjudicar per 42.090.212 ptes. per ser l'única oferta presentada «Excavacions Pascual».

La Guarderia Infantil de S'Arenal, la farà Construccions Serra, per 55.535.000 ptes.

L'amplicació de la Residència per ancians serà a càrrec de l'empresa Joan Gomila, per 13.547.931 ptes.

El Dispensari de la Creu Roja, serà construït per l'empresa Zanoquera Vidal, per 6.183.622 ptes.

I la perllongació de la Ronda Ponent, la farà «Excavacions Pascual», per 44.298.666 ptes.

ALTRES ASSUMPTES

- Les festes locals per a l'any 1990, seran la segona festa de Pasqua i el Firó.

- Aprovació del conveni de recaptació amb la CAIB.

-Aprovació del conveni amb INTRESS, per la creació i manteniment del centre MIGJORN de formació ocupacional per a disminuïts psíquics.

I entre els precis i qüestions, el

grup Popular es va interessar sobre la paralització de les obres de remodelació del solar de Ca'n Mataró, i el regidor d'urbanisme, Dr. Tomàs Garcias, va contestar que estan atu-

rats perquè la casa encarregada de subministrat les pedres especials encomenades per dur endavant aquesta anunciada obra, no les envia.

A. Tomàs

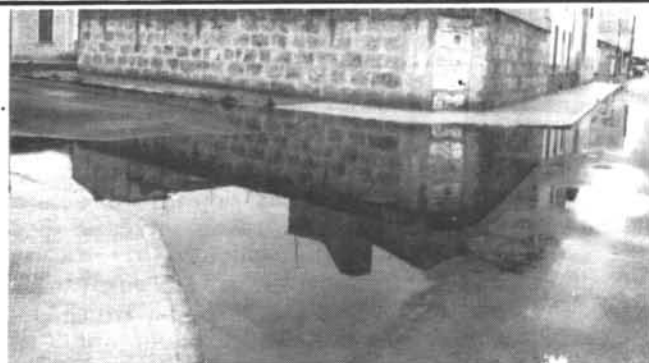
(Foto Clar)

Paella comunitària

El passat dia 6 de desembre el grup de Catequesi va organitzar una paella monumental per a 400 persones al Santuari de Cura. L'objectiu era el de convidar la Comunitat Parroquial de Lluçmajor per tal de realitzar un acte de germanor, així com el fet de possibilitar el conèixer-se un poc més i compartir la festa.

Assitiren a dinar i a fer bulla 365 persones, les quals s'entretengueren tot el dematí amb les activitats per a persones adultes i per a nins i nines, així com amb un partit de futbol entre les seleccions femenines de Lluçmajor i de la Comunitat Econòmica Europea.

La paella va ser molt bona i evidentment es va acabar tota. Després del cafè i de quatre rialles es va concloure aquest simpàtic econtre i cadascú se'n va tornar a casa seva.

Embassament a la Ronda de Migjorn

A causa dels desastres que les aigües han produït tant a Mallorca com, recentment, al Sud d'Andalusia, la gent està preocupada per aquest tema.

Lluçmajor és un poble on difícilment pot passar allò de Mana-

cor. Però si a la pujada dels nivells de carrers amb el nou asfalt hi afegim el fet que algunes clavegueres estan embossades, podríem donar algun disgut a més d'un llucmajorer. Aquesta és la inquietud que tenen i ens han co-

municat els veïns de devers la serradora de ca'n Meco, que, quan plou, encara que no sigui de manera molt abundant, l'aigua s'embassa a causa de les obstruccions del clavegueram i fa por que amb una forta pluja l'aigua pugui entrar a les cases.

CREACIÓ I PRIMERA CONVOCATÒRIA DEL PREMI «GALDENT»

Es crea el PREMI «GALDENT» per a la promoció de l'estudi i divulgació de temàtica relacionada amb Lluçmajor i el seu terme, de periodicitat anual i que serà especificat a les bases de cada convocatòria.

BASES DE LA CONVOCATÒRIA DEL PREMI «CALDENT» 1990

La FUNDACIÓ CULTURAL PREFAMA, promoguda per PREFAMA, S.A., fou constituïda públicament davant el notari de Lluçmajor, Sr. Mateu Oliver Verd, dia 24 de gener de 1989 i actualment segueix els tràmits de classificació i inscripció davant el Ministeri d'Educació i Ciència.

El seu Patronat és integrat pels següents membres:

President: Sr. Pau Tomàs Moragues.

Vice-president: Sr. Joan Miquel Catany.

Vocals: Sr. Antoni Crespi Monserrat.

Sra. Romana García-Rojo Pérez

Sra. Catalina Ginart Vidal

Sr. Joan Mir Serra

Sr. Baltasar Ramón Clar

Sr. Joan Vidal Perelló

Secretari General: Sr. Jaume Oliver Jaume

1. ^a	6. ^a
Es convoca el PREMI «GALDENT» 1990, amb una dotació de 200.000 pessetes.	Es crearà una Comissió que resoldrà el concurs i farà públic el resultat per les Fires de 1990.
2. ^a	7. ^a
Els candidats hauran de presentar un treball de caràcter divulgatiu sobre el tema: Lluçmajor i els seus materials de construcció. Aspectes geològics, històrics i tècnics.	El premi podrà ésser declarat desert.
3. ^a	8. ^a
L'extensió serà, aproximadament, de 50 folis, escrits a doble espai, i es podrà adjuntar, a més, material gràfic i fotogràfic.	La FUNDACIÓ CULTURAL PREFAMA es reserva el dret de publicar el treball premiat i el seu Patronat resoldrà qualsevol incidència en tot el procés del concurs.
4. ^a	9. ^a
El treball podrà estar signat individualment o en grup.	La participació en aquest concurs suposa l'acceptació de les bases de la convocatòria.
5. ^a	10. ^a
El termini de presentació, per triplicat (excepte el material gràfic i fotogràfic), serà dia 31 d'agost de 1990.	L'entrega del treball es realitzarà en el domicili de la FUNDACIÓ CULTURAL PREFAMA (C/. Bisbe Pere Roig, 29, Lluçmajor. Tel. 660154)
	Lluçmajor, Fires de 1989.

Salvem Capocorb

El proper dia 11 de gener, el plenari del Parlament de les Illes Balears s'ha de pronunciar sobre la presa en consideració de la proposició de llei de declaració d'àrea natural d'especial interès per a la Marina de Lluçmajor dins la qual s'inclou Capocorb Nou.

Una sèrie d'entitats i partits polítics hem redactat un manifest que s'ha de publicar a la premsa abans de dia 11 i per al qual sol·licitam el màxim d'adhesions.

Aquest manifest i la llista d'adhesions serà presentat en el decurs d'una roda de premsa que es celebrarà el dilluns dia 8, a les 13 h., en el local del GOB.

Promouen el manifest:

GOB, OCB-Lluçmajor, Coordinadora per a la defensa de la Marina.

CDS, PSOE, PSM, PCB i totes quantes altres entitats s'hi adhiereixin.

Com tants d'altres llocs de Mallorca, la Marina de Lluçmajor viu amenaçada pel procés d'urbanització intensiva que ha patit els darrers anys. Aquest procés ha tingut unes conseqüències molt clares: la presència de més de vint urbanitzacions, l'increment de població en milers d'habitants, els problemes d'infraestructura que se'n deriven, l'amenaça d'altres projectes com a bases militars o ports industrials, el canvi generalitzat de l'ús del sòl i el sobrant de solars sense edificar que qüestionen la viabilitat de noves iniciatives.

Capocorb Nou és una àrea situada entre Cala Pi i el Cap Blanc, fins ara conservada íntegrament com a zona natural i inclosa dins el Catàleg d'Espais Protegits que discuteix el Parlament de les Illes Balears. Tot i això, els plans traçats per aquesta zona pretenen convertir-la en una mostruosa urbanització per a 12.000 habitants.

Les entitats que ens adhirim al present manifest pensam que la consecució d'aquests intents, promoguts per capital estranger suposarien un gran entrebanc per a la necessària política de protecció d'espais naturals que ara necessita Mallorca.

Hem de recordar que el cas de Capocorb no és, malauradament, un cas aïllat. La problemàtica que presenta la zona és, per desgràcia, comuna a tota l'illa. Ens trobam davant un espai d'escasos recursos aquífers, d'importància històrica i etnològica indubtable i de valor naturalístic i paisatgístic fonamental per a una oferta turística cada cop més escassa i exigent.

Ja no es pot esgrimir més l'excusa de l'oferta de mà d'obra o de turisme de qualitat que ha resultat insatisfactòria en altres ocasions similars.

Protegir Capocorb és imprescindible des del punt de vista ecològic i econòmic, en el context d'un litoral saturat i d'una societat excessivament abocada al monoconreu turístic.

És a la llum d'aquestes consideracions que els que subscriuim aquest manifest ens reiteram en les nostres peticions de protecció integral per a Capocorb Nou.

Per això, en solidaritat amb les iniciatives dutes a terme en favor de Capocorb Nou, sol·licitam públicament al Parlament de les Illes Balears que prengui en consideració, per a la seva posterior discussió i aprovació parlamentària, la proposició de llei de declaració de la Marina de Lluçmajor com a Àrea Natural d'Espacial Interès i totes quantes altres iniciatives calguin, tant en l'àmbit de les institucions com a través de campanyes de sensibilització popular, per a preservar-la dels perills de la degradació com a àrees singulars del nostre paisatge.

A Lluçmajor dia 3 de gener de 1990

- El poema de n'Aina Mir, on deia «joia» havia de dir «juia».

- I posats a rectificar els quintos i quintes del 69 tenien quaranta-un any i no quaranta.

major

Antònia Tsern

PERRUQUERIA UNISEX

C/ Major, 7 - Telèfon 66 13 59
LLUCMAJOR (Mallorca)

TALLERS LLUCMAJOR

SERVEI OFICIAL

Reparacions en general
Planxisteria i pintura

Ronda de Ponent, s/n. Tel. 66 12 67 (LLUCMAJOR)

Concert a càrrec de la banda de música de Lluçmajor

Tomeu Sbert

Dins el programa desenvolupat sota el títol de «NADAL A S'ARENAL», tengué lloc a S'Arenal un concert musical a càrrec de la Banda de Música de Lluçmajor sota la direcció del mestre V. Castellanos. A l'Església Parroquial, interpretaren obres de Leo Delibes, R. Gassent, G. Donizetti, R. Anderson, J. Serrano, J. Penders, T. Huggens, aconseguint molt d'èxit.

Es va convocar també, amb la col·laboració dels centres escolars d'E.G.B., un concurs de felicitacions nadalenques. Els alumnes guanyadors foren: Aurora Mª Iglesias, Bel Peinado, Gabriel Jaume, Cristina Rodríguez, Catina Rayó, Diego Medina, Francesca E. López, i Mª Teresa Ferré, els quals reberen el corresponent premi.

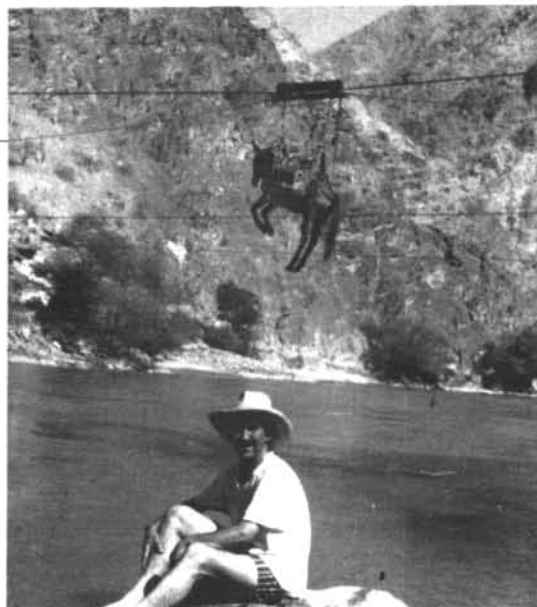
I ja som al mes de gener: dia cinc, arribada dels Reis d'Orient. Entren per la mar. Lluminositat, alegria, cridadissa a càrrec de gent menuda; balls mallorquins, durant l'esperada i cavalcata pels carrers de S'Arenal. Amb arribada a Ses Cadenes i repartiment de joguines.

LOTERIA

A la loteria de Nadal va tocar premi a la urbanització de Badia Gran. Foren 15 milions de pessetes repartits entre clients del «Bar Los Rocinantes».

GUARDERIA INFANTIL

S'Arenal tindrà Guarderia Infantil municipal. En el darrer ple de l'any es va aprovar la construcció del solar al darrer de Sant Bartomeu. Aquesta guar-

En primer lloc el Pare Miguel Llompart.

deria tindrà una execució un poc original ja que serà circular i amb una capacitat inicial de seixanta places i serà planta baixa. El pressupost és de 53.091.063 ptes. Les obres seran executades per Construccions Serra Amengual.

En la mateixa sessió plenària i també per a S'Arenal es va aprovar destinar la quantitat de 42.090 ptes. per a la construcció d'una tribuna oberta al nou camp municipal d'esports de devora la urbanització de nova planta denominada «Son Verí Nou».

TENNIS ARENAL

Es va disputar el «Compleix Esportiu Tennis Arenal», un campionat de Tekondo. El jurat era compost per M. Sastre, M. Garcia i S. Bauçà. Els guanyadors en les diferents categories han estat M. Pérez, J. Sevilla, T. Sastre, R. Ordóñez, X. Muñoz, i T. Font. Un participació de 55 atletes i l'entrenador local és Carles López.

MALI

Des del llunyà país africà de Mali ens va telefonar l'atleta arenaler Andreu Caballero de Segovia, que participa a la prova-aventura París-Dakar. Com diguérem el mes passat A. Caballero corre la prova a peu. Ens digué que aquest any aconseguirà millor classificació que l'any 86 quan va participar a la mateixa carrera. Es dona la circumstància que l'atleta de S'Arenal, 46 anys, és l'únic corredor espanyol que participa corrent a peu. L'arribada a Dakar, per els d'atletisme, és prevista per a dia 9 de gener.

TURISME

Fluixet fluixet és el món del turisme d'aquest hivern a la nostra zona Turística. L'expressió popular que sovint es pot sentir és que «els tords volen baixos». Molts d'hotels, la majoria, tancats. Com a temporada d'hivern és de les més dolentes de la història, des que arribà el «boom» turístic, és a dir,

els darrers 25 ò 30 anys. La majoria de visitants són gent de la tercera Edat, procedents de diferents comunitats espanyoles. Amèrica més aprop: baixada del dòlar, la imatge no massa bona que s'ha donat de Mallorca anys enrera, la guerra de preus amb la consegüent merma de qualitat en el menjar i en els serveis hotelers, els renous de les nits d'estiu, el desastre circulatori de primera línia, els establiments hotelers... han fet que els turistes prenguin volada cap a altres indrets. Tothom cavil·la, pensa i espera que l'assumpte millorarà i S'Arenal tornarà a ser el lloc turístic ambicionat per totes les gents del món.

VA TORNAR EL FRANCISCÀ MIQUEL LLOMPART

Miquel Llompart Frontera, que fou director del col·legi de la Porciúncula ha tornat, després de passat poc més d'un any al Perú.

Hem conversat amb M. Llompart. Diu que espera tornar a S'Arenal que per ara es troba fent escola a Vallecas (Madrid). Ens ha contat les seves aventures pels països americans i oferim una de les seves fotografies d'una de les seves peripècies per los Andes.

El Pare M. Llompart va recórrer aquelles muntanyes encolcat damunt un mul i acompanyat d'altres frares. Oferim una fotografia on es pot veure com traspassen d'una part a l'altra de riu, ells i els vianants, i les seves monstres, en aquest cas, un mul.2

En l'encar l'edició, Unió Mallorquina: contrària a l'urbanització

Capocorb: L'última batalla

De cada dia són més els partidaris de la preservació

Aquest dilluns, dia vuit de gener, ha estat presentada en roda de premsa, la Campanya per a la protecció de Capocorb Nou. El GOB, la Coordinadora de Defensa de Sa Marina, el PSOE, el PSM, el CDS, el PCB-PCPE, Esquerra Unida i la Federació Hotelera de Mallorca coordinaran els seus esforços per impedir que continui la urbanització de la zona.

Simultàneament, Miquel Pasqual, portaveu del grup d'Unió Mallorquina davant el Parlament Balear infor-

mava que UM era partidària de preservar Capocorb, una decisió que seria confirmada per l'Executiva regionalista el mateix vespre. Cas de mantenir-se aquesta posició majoritària en defensa de Capocorb, podem donar per protegit aquest important espai natural. La campanya que ara s'inicia tindrà l'objecte de reafirmar aquesta solidaritat i la fermesa dels plantejaments proteccionistes de la majoria política i social del nostre poble.

Antoni Llompart

Tancada ja l'edició d'aquest número de Lluçmajor de pinte en ample hem cregut necessari incloure aquesta nota d'última hora: El Parlament Balear admetrà dijous dia 11 a tràmit la Llei de Protecció de Capocorb amb el suport majoritari de la Cambra. Després la Llei haurà de ser tramitada i debatuda pel parlament, cosa que sembla de cada dia més probable, si els ecologistes no baixen la guàrdia.

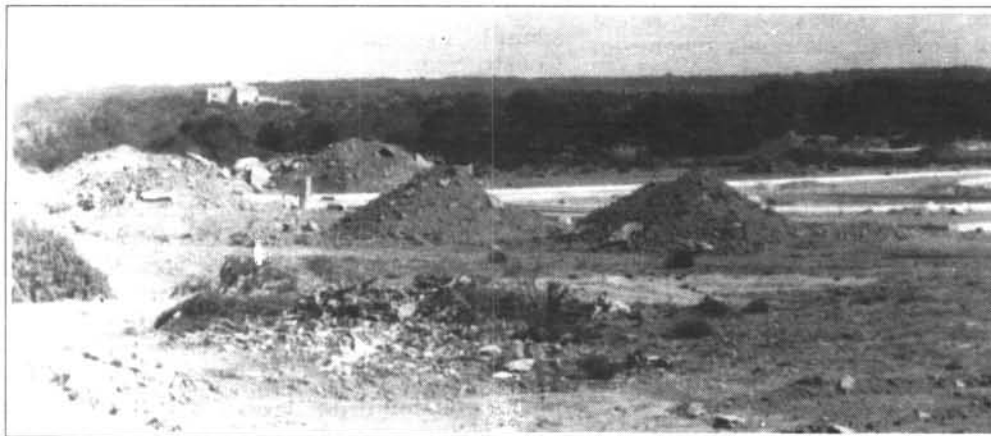
CAMPANYA EN FAVOR DE LA PROTECCIÓ

I ja han preparat mobilitzacions per no baixar-la. Després de dues reunions a l'Ajuntament de Lluçmajor, el 28 de desembre i el 3 de gener, entre la Coordinadora, el GOB, el PSOE, el PSM, el CDS i el PCB, han decidit impulsar una cam-

panya de sensibilització i pressió social en defensa de Capocorb.

En la roda de presentació celebrada dilluns dia 8 a la seu del GOB hi estaven presents el senador socialista llucmajorer, Antoni Garcies, el secretari general de la Federació Socia-

lista Balear del PSOE, Josep Moll, el parlamentari del PSM-Esquerra Nacionalista, Sebastià Serra, el president del CDS a Balears, Francesc Quetgles, el secretari del PCIB a Mallorca, Josep Vilchez, per Izquierda Unida, el secretari general del

CARNISSERIA. ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCÍAS

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

PCB, Josep Valero, i el portaveu de la Coordinadora per la Defensa de Sa Marina, Manuel García, a més del secretari del GOB, Miquel Àngel March.

FRANCESC QUETGLES: EL PP NO TÉ VOLUNTAT POLÍTICA DE PROTEGIR CAPOCORB

En Miquel Àngel March destacà la importància dels valors ecològics, paisatgístics, històrics i etnogràfics de Capocorb Nou, la seva importància territorial en una badia de Palma saturada d'edificis i la transcendència de la seva protecció.

En Josep Moll, secretari general del PSOE balear, digué que Capocorb era un exemple clar del model de creixement que les Balears ja no necessitàvem. El mateix matí, el batle de Lluçmajor, En Joan Montserrat, s'havia mostrat partidari de la protecció durant la tertúlia de Ràdio-4, afirmant que Lluçmajor, amb vint-i-dues urbanitzacions, que mai no s'acabarien d'edificar, en tenia de demés. En Joan Montserrat destacà els problemes que les urba-

nitzacions comporten a l'Ajuntament que presideix, sobretot pel que fa a despeses de manteniment de la infraestructura (carrers, llum, aigua...), en una zona que la garriga devora periòdicament.

En Francesc Quetgles, del CDS, manifestà que la intenció de la Llei de declaració de Capocorb Àrea Natural d'Espècial Interès (ANEI), era no tant la d'impedir la urbanització com la de protegir clarament Capocorb. Segons En Francesc Quetgles, el Govern Balear hauria d'haver ordenat la suspensió del planejament urbanístic de Capocorb des del moment en que es va conèixer la Sentència del Suprem que suspenia l'antic Pla Parcial. Segons En Quetgles, el Govern Canyelles no tenia voluntat política d'aplicar la suspensió de llicències a Capocorb, ni d'incloure la zona en el Catàleg d'Espais Naturals.

PSM i PCB: CAPOCORB ES SALVARÀ GRÀCIES A LA COORDINADORA

En Sebastià Serra, del PSM, agrai la tasca efectuada durant anys per les Coordinadores «S'Àguila Lliure» i de Defensa de Sa Marina, a les quals atribuï el principal mèrit en la futura protecció de Capocorb. El parlamentari nacionalista també féu un breu repàs de les principals amenaces que, més enllà de Capocorb, pesen sobre Sa Marina.

Sebastià Serra recordà que el Consell Insular de Mallorca ja s'havia pronunciat a favor de la protecció de Capocorb i que el Parlament havia aprovat, duant el debat de l'estat de l'autonomia, una moció on, amb els vots favorables de PSOE, PSM, CDS i Carles Ricci, i les abstencions de PP i UM, demanava la protecció integral de Capocorb.

Acabà fent una al·lusió a la protecció de Mondragó («i Capocorb no és menys que Mondragó») i a les divisions passades en el sí del Govern llucmajorer entre PSOE i PSM, pel tema de Capocorb, així com a la posició del partit Popular i del Govern Balear en tot el procés.

JOSEP VÍLCHÉZ: EL PP DEFENSA NOMÉS UNA MINORIA ESPECULATIVA

El Secretari general del PCB, En Josep Valero, també féu una recordança de la tasca impulsada per la

Coordinadora, per passar a parlar, seguidament, del problema de les indemnitzacions.

També destacà el líder comunista que la Llei de Protecció obligarà a concretar la voluntat política majorment expressada i a definir clarament l'àmbit de la presservació.

En Josep Vílchez, d'Izquierda Unida, remarcà la necessitat d'un acord polític global en matèria d'espais naturals, per tal d'evitar continuar amb l'actual dinàmica de contínues agressions i campanyes puntuals: S'Algar, Cabrera, Tuent, Mondragó, Capocorb...

En Vílchez féu veure que de cada dia eren més nombroses i majoritàries les forces dels defensors de la naturalesa i afegí que el PP hauria de reflexionar en aquest aspecte. Segons En Vílchez al PP ja no li fa costat ni la seva base social, els empresaris, i afirmà que el Partit Popular era «la força més destructiva» i que s'havia convertit en el simple «defensor d'una minoria especulativa».

UNIÓ MALLORQUINA: TAMBÉ A FAVOR DE LA PROTECCIÓ

Sense formar part d'aquesta campanya conjunta, Unió Mallorquina afirmà també dilluns la seva vocació proteccionista. El portaveu del partit regionalista davant la cambra autonòmica, En Miquel Pasqual, es pronuncià de manera inequívoca sobre aquesta qüestió i va afegir que no creia que l'executiva del partit posàs gaires emperons a aquesta posició.

Mentrestant, el regidor d'UM a l'Ajuntament de Lluçmajor, l'exbatle Miquel Clar, declarava a un periodista, N'Antoni Mª Thomàs, que ell no era massa partidari de la protecció integral, sinó més aviat d'una urbanització moderada, però que, de totes maneres, acataria la decisió del partit.

Finalment, és necessari recordar que En Joaquín Rabasco, tot i el seu enfrontament amb el govern municipal, s'ha declarat en més d'una ocasió partidari de protegir Capocorb. També destacats regidors del PP local han fet el mateix qualque vegada amb la suficient contundència.

Sembla, doncs, que per ara, els urbanitzadors estan perdent base i ajudants per moments. Si la campanya no afluixa i la gent manifesta la seva voluntat podem donar Capocorb per salvat, el preu serà la pròxima batalla.

En el carrer de l'Historiador Terrassa;

Inaugurat el centre de Formació Ocupacional per a disminuïts psíquics

Pretén la integració laboral de les persones discapacitades

Ha estat inaugurat el Centre «Migjorn» de formació professional per a disminuïts. El regenta l'entitat INTRESS, col·laboradora de l'Ajuntament i subvencionada pel Ministerio de Asuntos Sociales.

Antoni Llompart

El passat dia 22 de desembre es va inaugurar el «Centre Ocupacional Migjorn», destinat a la promoció laboral de persones amb discapacitats físiques i psíquiques. Amb capacitat per a 25 persones el centre impartirà programes de formació, estudi, investigació i desenvolupament d'activitats dirigides a persones amb retard mental, en l'etapa de formació professional a partir dels 16 anys. El sistema educatiu del «Migjorn» es basa en l'atenció individualitzada.

Els seus objectius es centren en l'educació laboral i social, en el reciclatge continuat, i en el foment de la creació de llocs de treball per a persones amb minusvàlues.

Aquest centre pertany a l'Institut de Treball Social i Serveis Socials, l'INTRESS, que està subvencionat pel «Ministerio de Asuntos Sociales» i compta amb la col·laboració de l'Ajuntament de Lluçmajor.

COL·LABORACIÓ MUNICIPAL

L'Ajuntament i l'Entitat Privada INTRESS han arribat a un acord de col·laboració per tal de fer possible que aquesta escola de treball, la segona creada per INTRESS s'instal·li

en el nostre poble. L'ajuntament ha donat la casa on s'ubica el centre i, a més, col·laborarà estretament amb INTRESS en les qüestions de servicis socials. En la roda de premsa de presentació del nou centre el batle de Lluçmajor, Joan Montserrat, exposà la preocupació social del consistori que presideix i posà com a mostra el deu per cent del pressupost que l'Ajuntament destina a l'assistència social en conjunt, basant per sobre del que indica la llei d'Acció Social Vigent.

INTRESS rep també subvencions del Ministerio de Asuntos Sociales, derivades de l'assignació tributària de l'apartat 52 de l'Impost de la Renda (IRPF), d'aquelles persones que marquen en la casella 0'52 de la seva declaració l'apartat «altres fins socials distints de l'Església Catòlica».

Amb aquestes subvencions INTRESS mantén la seva estructura i els seus dos centres ocupacionals: El Centre de Formació Ocupacional «Jaume Cuspinera» ubicat al 116 del carrer de Casp de Barcelona, i el Centre Ocupacional «Migjorn», instal·lat en el 48 del carrer d'En Guillel Terrassa, Historiador.

JAIME LLULL RODRIGUEZ

*INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES

Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

* INSTAL·LACIÓ DE COMPTADORS

Canvis de tensió
Contractació de comptadors

PRESSUPOST GRATUÏT

C/. Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 24 22 86

CENTRE ÒPTIC EXPOLENT

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

Els centres tenen capacitat per a 26 persones d'edats compreses entre els 16 i els 40 anys, que són les més adequades de cara a la possible introducció en activitats laborals.

La Coordinadora del nou centre, Edita Navarro, ha explicat que de moment començarien a treballar amb 10 disminuïts sempre amb l'objectiu final d'integrar-los al món laboral. Les vies d'integració contemplen que l'alumne pugui, després d'un procés d'aprenentatge i adaptació, integrar-se i treballar normalment en una empresa, la qual cosa presenta, recordà la Coordinadora, les seves dificultats per mor d'una certa insensibilitat existent en la matèria.

INTRESS, CINC ANYS DE TREBALL SOCIAL

INTRESS (Institut de Treball Social i Serveis Socials), va néixer el 1984, és una associació que es declara independent, sense finalitat lucrativa, amb un equip de direcció i col·laboradors format per advocats, assistents socials, economistes, educadors, metges, pedagogs, psicòlegs i sociòlegs.

L'entitat centra les seves activitats en tasques de Formació Permanent en el seu camp de Treball, Assessorament i Investigació, i també en la Gestió de Serveis Socials i la Promoció de projectes en aquest camp. INTRESS és també editora de nombroses publicacions sobre benestar social i ha promogut o coordinat diversos projectes a nivell europeu en col·laboració amb entitats similars d'altres països.

INTRESS té ara mateix tres seus, a Barcelona, Mallorca i Madrid.

ELS CENTRES DE FORMACIÓ OCUPACIONAL

Tot i que declaren ser només una experiència pilot, els centres de Formació Ocupacional tenen com a objectiu prioritari estimular el desenvolupament integral de les persones amb disminució psíquica, a través d'un programa de formació que facilita la seva adaptació laboral.

El sex appeal de la hormiga.

Todo el mundo sabe que la hormiga es tenaz, trabajadora, ahorrativa... Pero pocos conocen bien su otra faceta: el sex appeal de la hormiga.

Y es que bastan unos buenos embellecedores por aquí, unos cuantos complementos bien calzados y una carrocería espectacular... para que, al verla, se sienta ese hormiguelo que produce: el sex appeal de la hormiga.

GTL	
Motor	1.395 c.c.
Potencia	60 CV
Velocidad	141 Km/h
Consumo	5,7 L
Capacidad de carga	575 Kg

RENAULT BEAUTY EXPRESS

Bandas decorativas. Embellecedores de líneas de techo. Ventanillas superiores. Guarnición de techo. Tapicería en tela. Guantero con llave. Pre-equipo de radio. Alfombras traseras. Empuñadura en asientos traseros. Guarniciones de pie traseros. Revestimiento entre lunas. Revestimiento de puertas traseras. Asientos traseros abatibles.

VENGA A VERLA A

RENAULT
BARTOLOME JAUME NADAL, S.A.

Ronda Mijorn, s/n
Tels. 66 01 40 - 66 00 41
LLUCMAJOR
Sant Cristòfol, 6
Tel 26 00 01 - S'ARENAL

Tremolau, dèbils criatures, la ràdio ja és aquí

Per si encara no ho sabeu, des de fa més d'un mes al 95.5 de la FM, s'hi pot escoltar, cada dissabte de deu a quatre, la programació d'una nova emissora de ràdio local. Ens referim a l'anomenada «Ràdio Espigolera».

Actualment són un grupet d'unes vuit persones que perden el temps intentant, sempre amb bona intenció, fer la vida més agradable a la gent que, fidels cada setmana, els escolten amb entusiasme i amb moltes ganes.

Ara, com que és impossible aple-

gar-los tots al mateix temps, hem decidit dirigir-mos a la seu de la ràdio i allà hem trobat a dos tords, que amablement ens han concebut uns minuts per contestar al que intentarà ser una entrevista. No sabem si serà possible mantenir un mínim de serietat amb aquests dos personatges ja que són coneguts mundialment per les seves interessants, polèmiques i profitoses col·laboracions en aquesta mateixa revista.

-Ens podríeu dir breument com

vàreu tenir aquesta magnífica idea de posar en funcionament una emissora de ràdio?

D: Sii... és que... no sé fins a quin punt...

J: tu tranquil, ja parlaré jo. És que és molt travat, el pobre. La idea la va tenir un de nosaltres de la següent manera: ell estava dret damunt la tassa canviant una bombeta i tenia la ràdio posada; de cop i resposta va perdre l'equilibri i va caure, pegant amb el cap al romi... aquí va tenir una revelació! la seva missió a la terra era ser locutor

*Sabates
Can Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

PETITONS

**ARTICLES
INFANTILS**

De 0 a 10 anys

**LLISTES
NAIXEMENT**

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

d'una ràdio, però no d'una qualsevol. Havia de ser la Ràdio.

D: Va veure que necessitava ajuda i ho comentà a sis o set persones més que hi estaren totalment d'acord i a l'acte començaren a fer feina.

J: Pareix a ser que ja t'has destratat...

-Què heu fet per trobar aparells adequats per fer ràdio?

J: Jo mateix vaig anar a rob...

D: No! ell vol dir que vam anar a veure els nostres companys de «Ràdio Murta» de Montuïri i ens mostraren les seves avançades instal·lacions...

J: Eren més que avançades! Te-

nien uns plats de discs que no boten ni a escopetades, una taula mescladora com una post de pinkponk, unitat mòbil, codificador d'estéreo...

D: És que s'Ajuntament de Montuïri no ha mirat prim munyint la bossa per a una entitat cultural com és una emissora de ràdio.

J: Ens van deixar una antena, un emissor de 4 wats i un alimentador; hem aprofitat l'antena, els altres aparells no servien per a res ja que estaven molt fets pols.

D: No hem d'oblidar l'ajuda del que podem anomenar pare de l'emissora, ens referim a Joan M. Ell ens ha aportat tot el que tenim: els plats, l'emissor, els micròfons, el ventilador, la piscina...

J: Calla i no diguis dois!, hem de dir que encara no tenim s'apunti, i especialment si són locutors, ja que per ara només n'hi ha una. També aprofit per saludar a...

J: Ja que hi som faig saber que tenc una bicicleta venal, a bon preu.

P.D.: Si voleu saber més coses seriosament, vos podeu posar en contacte amb qualsevol dels altres components.

expert

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01

Particular: Ronda Migjorn, 90 - 2n. - Tel. 66 06 08

Tomàs Garcias: estam disposats a pagar fins a cinc-cents milions per protegir Capocorb

- Dijous dia 11, el Parlament Balear haurà debatut l'Admissió de Tràmit de la Llei de Declaració de Capocorb Àrea d'Especial Interès. Si s'admet a tràmit i passa a debat per a la seva aprovació, s'obrirà una porta que pot significar no només la protecció integral de Capocorb després de deu anys de contencions, sinó alliberar l'Ajuntament de Lluçmajor de la pesada càrrega que suposa enfrontar-se sol a un dilema urbanístic d'aquestes dimensions. De tot això n'hem parlat, diumenge dia 7 de gener, amb En Tomàs Garcias. Tot i que quan surtin aquestes ratlles molts dels dilemes estiguin ja resolts, pensam que la seva opinió pot constituir, ara per ara, l'interessant testimoni d'un regidor polèmic que ha tengut en les seves mans l'urbanisme llucmajorer durant uns anys crucials.

Antoni Llompart

- Dijous dia 11, el Parlament Balear estudiarà prendre en consideració el debat de la Proposició de Llei de Declaració de Capocorb Àrea Natural d'Especial Interès. Si aquesta llei s'aprovava, impediria la urbanització de la zona. Què en pensa el govern de l'Ajuntament de Lluçmajor!.

- Nosaltres voldríem que ens prenguéss en consideració la discussió de la llei perquè a partir d'aquí es pogués arribar al que voldria l'Ajuntament: que Capocorb no fos urbanitzat. De totes maneres en aquest moment pareix que hi ha una majoria parlamentària que està en contra. Voldríem que la pressió, tant de la coordinadora, com del GOB, com dels partits polítics que han presentat les proposicions de llei fessin tenir en compte aquesta proposta a l'actual majoria del Parlament Balear. Perquè creim que aquesta és una de les úniques maneres en què es pot salvar Capocorb: la presa en consideració de la Llei de Declaració de Capocorb Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI) i la seva posterior aprovació. El sentit final de la llei seria aquests, que permetria desqualificar els terrenys de Capocorb fent-los no urbanitzables d'una

manera segura.

Si això no anàs bé, si el parlament no aprovava la proposició de llei de l'ANEI de Capocorb, continuariem fent pressions però ens trauríem davant d'una situació legal mala de tornar enrera, per les conseqüències que fer-ho duria.

EL PROTECCIONISTES NO SOM MAJORIA A L'AJUNTAMENT

- Els dos partits que governe l'Ajuntament, PSOE i PSM, estan d'acord amb la protecció de Capocorb. ¿Podem esperar que l'Ajuntament aprovi alguna declaració demanant la protecció?.

- En aquests moments, els dos partits favorables a la protecció -PSOE i PSM- no estan en majoria dins de l'Ajuntament. Hi ha set regidors del PSOE i un del PSM. Unió Mallorquina, per la seva part, no ha pres en consideració la llei, almanco pel que ha sortit a la llum fins ara en els mitjans de comunicació. UM, a nivel regional, no ha pres encara cap decisió ferma en aquest sentit.

Per tant, és difícil que surti una declaració institucional per majoria ja que els regidors que s'han pronunciat a favor sumen vuit de desset, a pesar que estiguin governant. Per tant, hi ha una majoria que està en contra, sempre recordant que l'ex-regidor del CDS, En Rabasco, que ara integra el grup mixt, no ha

fet fins ara declaracions massa clares, sobre tot darrerament.

Per tot això no volem dur a l'Ajuntament una delcaració institucional demanant la protecció de Capocorb, perquè tenim el temor que no surti aprovada.

EL PROBLEMA CONSISTEIX EN SABER SI ESTÀ O NO APROVAT EL PLA PARCIAL

- La tramitació de tot el procés de la urbanització de Capocorb ha estat accidentada. El 1979 va ser presentat el primer avanç de Pla Parcial, l'Ajuntament i el Consell hi apreciaren greus deficiències, però, curiosament, va ser aprovat el 1982 sense correccions. El GOB i el Col·legi d'Arquitectes al·leguen en contra i la CPU denega l'aprovació del Pla dues vegades, el 82 i el 83.

El 84, el Govern Balear aprova el Pla y el GOB i els arquitectes s'embarquen en una sèrie de contenciosos judicials contra aquesta aprovació. Finalment, a principis d'aquest estiu passat, el Suprem dicta sentència i suspèn l'aprovació del Pla. Però sorgeixen interpretacions enfrontades i l'Ajuntament decideix comanar un informe jurídic. Quin ha estat el resultat?.

- Arrel de la sentència només vull recordar que el Suprem no féu més que modificar la Sentència de l'Audiència que havien recorregut els promotors i el Col·legi d'Arquitectes. Però no quedava molt clar si, una vegada rectificades les deficiències de la urbanització que la sentència apreciava, el Pla Parcial (PI P) era una altra vegada vigent, o no.

Vull recordar que la sentència era la Comissió Provincial d'Urbanisme (CPU) i mai no va arribar, de manera oficial, a l'Ajuntament. Nosaltres, davant la manca d'informació per part de la CPU i davant el fet que els urbanitzadors havien presentat les deficiències subsanades, comanà un informe a un jurista de prestigi, N'Àvel·lí Blasco.

A grans trets, l'informe diu que una part molt important del Pla

Parcial de Capocorb està aprovada, mentre que una altra està suspesa. La part aprovada suposa el 97 % o el 98 % de la urbanització, mentre que només el tres o el quatre per cent sumen la resta sense aprovar. De quatre milions de metres quadrats del Pla parcial només 20.000 s'havien de suprimir o modificar.

Mentre durava tot aquest dubte el mes de novembre sorgí la normativa nova de la Conselleria d'Obres Públiques (CPPOT) que proposava la suspensió de tot el planejament urbanístic en aquelles Àrees Naturals Catalogades -Capocorb n'és una- que no tenguessin Pla parcial definitivament aprovat, per tal d'estudiar-ne i proposar-ne la protecció.

L'Ajuntament havia suspès les obres després d'aquesta proposició per part del Govern Balear de la suspensió de Planejaments a totes les zones incloses; però com la normativa de la COPOT diu clarament que quedaven excloses de la suspensió totes les zones amb Pla Parcial definitivament aprovat, tornàvem estar a les mateixes condicions que abans: Saber si estava o no suspès el Pla Parcial de Capocorb.

Per dues vegades oficialment a la CPU com està el Pla de Capocorb. Ho férem fa temps i ho hem tornat demanar fa una setmana, encara no hem rebut mai resposta. De totes maneres vull remarcar que això es fa tot dins el contexte d'aquesta proposició de llei que s'aprovarà i crec que influeix un poc en la decisió de la CPU, que en cap moment no s'ha manifestat oficialment durant tot el procés. Només ha parlat a través dels seus partits polítics integrants que, pel que hem pogut llegir a la premsa, han manifestat que Capocorb quedava protegit per aquesta proposta de suspensió, de cara al Catàleg. Si hi ha quedat, s'hauran de manifestar clarament sobre si el Pla Parcial estava aprovat o no. Perquè si hi estava entrariem en una contradicció, ja que Capocorb quedaria exclòs per la pròpia normativa del Catàleg.

- És a dir, que si el Pla Parcial no estava aprovat, Capocorb se podria incloure dins del Catàleg d'Espais Naturals.

Estaria inclòs, perquè ells diuen clarament que només queden exclosos els Plans Parcialment aprovats.

LA PROTECCIÓ ÉS MÉS SEGURA DE LA MÀ DEL PARLAMENT

- Així, la protecció seria segura al marge del que digui el Parlament

- Seria molt més segura si el Parlament aprovava la llei de declaració de Capocorb ANEI. Allò que passa és que no basta que el Parlament digui que no està aprovat.

Perquè ha de tenir en compte els promotors, que ja ens han entrat la subsanació de les deficiències. No hem tramitat aquest document, no li hem donat sortida, i els promotors han denunciat la dmeora a la CPU que, per la Llei del Sòl, ha subrogat les competències municipals en urbanisme i se n'ha fet càrrec del tema. De totes maneres, la CPU tampoc no ha fet res per tramitar la subsanació de deficiències i ara estam a l'espera de saber si consideren o no aprovat el Pla Parcial de Capocorb.

Creim que la protecció efectiva seria la presa en consideració d'aquesta llei, perquè amb el Catàleg d'Espais Naturals serà molt més llarg i difícil saber si estarà aprovat o no, hi haurà un llarg contenciós que al final podria donar la raó als promotors.

Per tant, creim que l'única manera segura de protegir Capocorb és aprovant la proposició de Llei que han presentat PSOE, PSM i CDS, conjuntment.

EL PREU DE MONDRAGÓ ÉS UNA «BURRADA»

- Finalment, sempre que es parla de protegir Espais Naturals que han tengut el Planejament vigent en algun moment surt la paraula màgica: «indemnitzacions». Qui se'n faria càrrec d'aquestes possibles costes?. Què faria l'Ajuntament? N'ha fet cap avaluació.

- No n'hem fet cap, d'avaluació de les possibles indemnitzacions, perquè és molt difícil i perquè pensam que són la Justícia o els magistrats que l'han de fer.

De totes maneres, no estam d'acord amb el sistema que s'ha seguit amb Mondragó. Creim que és una barbaritat i entrariem en una línia on els promotors, en comptes d'urbanitzar, anirien a cercar les indemnitzacions. Si amb Capocorb es seguisin els criteris que s'han emprat per Mondragó, aniríem als 10.000 (deu mil) milions de pessetes. Si parlam d'aquestes quantitats, o quantitats molt menors, no està en disponibilitat de l'Ajuntament pagar el cost d'aquestes desqualificacions. Vull recordar que l'Ajuntament de Lluçmajor té un pressupost d'uns mil milions de pessetes, i clar! l'Ajuntament no està en disposició de pagar aquestes «burrades»!

Si parlam d'una indemnització d'un parell de cents de milions de pessetes, fins i tot l'Ajuntament estaria disposat a afrontar aquestes quantitats, per lo bona que creim que seria la protecció de Capocorb. Si no ens passam del que seien aquests 100, 400 o 500 milions de ptes, crec que l'Ajuntament estaria en disponibilitat d'assumir-ho. Però si ens passam i anam a mils de milions de ptes., crec que no hi ha disponibilitat, perquè seria hipotecar l'Ajuntament per molts d'anys i tenim altres servicis urgents que assitir. Seria impossible arribar a aquestes quantitats.

Damià Verger, 37 anys al servei de l'Administració Municipal

El juny del 1952 Damià Verger i Cerdà va guanyar les oposicions d'Auxiliar Administratiu de l'Ajuntament i per aquest motiu va haver de deixar la dedicació exclusiva de professor de Llengua Castellana al Col·legi de Sant Bonaventura.

En Damià és un de tants llucmajorers que es jubilen als 65 anys, després de treballar 37 anys i mig en l'administració municipal, primerament com a Auxiliar Administratiu i després com a Oficial Tècnic Administratiu, càrrec que també havia guanyat per oposició i que va exercir fins el novembre passat.

- Com compaginàveu la feina de l'Ajuntament amb l'escola?

- Des del 44 era professor de Llenguatge a Sant Bonaventura, perquè just llavors havia acabat els estudis de Magisteri i el director del Col·legi em va demanar que quedàs a donar classes... (des que se n'havia anat el Pare Caldentey el col·legi passava un poc de crisi).

Al principi feia vuit hores de feina docent cada dia, però quan vaig aprovar les oposicions d'Auxiliar Administratiu vaig haver d'anar

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

MUT FOTOS
LLUCMAJOR

**FOTO ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITÀRIA**

C/. d'Es Vall, 21 - Tel. 66 00 29

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:
Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

**EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES**

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:
De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19
C/ Orient, 8
Tels. 66 20 08 - 66 11 12
LLUCMAJOR.

tot el dematí a l'Ajuntament i al col·legi em reduïren l'horari, només hi anava dues hores els horabaixes.

La meua especialitat docent era la Llengua Castellana, sobretot la sintaxi, i evidentment els meus coneixements d'ortografia i el títol de mestre m'ajudaren molt, tant per obtenir la plaça de l'Ajuntament com per realitzar la nova feina.

- Per què vos va interessar ser funcionari de l'Ajuntament?

- Perquè la plaça de l'Ajuntament era definitiva, era positiva i econòmicament més avantatjosa.

La plaça de Sant Bonaventura era interina, però la vaig ocupar fins fa cinc anys, quan l'horari de l'Ajuntament es va allargar i a més jo ja estava cansat de fer dues feines.

- A l'Ajuntament sempre heu fet el mateix?

- Quan vaig començar treballava a l'amillorament, l'actual cadastre de la riquesa rústica i pecuària, i també feia feina a la urbana. En aquell temps els ajuntaments feien els padrons d'arbitri municipals i sobre aquests padrons feiem els rebuts, i tot allò que era d'Hisenda ho enviàvem a Palma. Després vaig passar d'auxiliar a Urbanisme, quan es començaren les urbanitzacions. El cap d'aquesta secció era en Nicolau Roca i quan es va jubilar el va substituir en Nadal Llompart, el qual es va haver de jubilar per raons de salut i la plaça vacant la vaig guanyar jo, llavors passava a ser Oficial Tècnic Administratiu de la secció d'Urbanisme, càrrec que he ocupat fins ara. També vaig actuar un any de secretari de l'Ajuntament, quan se'n va anar el secretari Rafel Bauzà.

L'ASSUMPTE D'URBANISME S'HA MULTIPLICAT PER L'ABUNDÀNCIA

D'URBANITZACIONS

- Ha variat molt, per tant, la feina?

- La feina s'ha multiplicat, ara hi ha més tràmits burocràtics... per posar un comptador necessites una cèdula de vitabilitat i el permís d'obres. L'assumpte d'Urbanisme s'ha multiplicat per l'abundància d'urbanitzacions. hi ha més mals de cap.

Quan vaig passar a les noves dependències de l'Ajuntament en donaren un despatx més gran i més ordenat. Jo revisava els expedients d'obres per veure si duïen la documentació completa, tant per fer un xalet com per canviar una viga i després de pagar l'impost municipal i passar pel registre passàvem l'informe mèdic a Costes o a Carreteres i després a l'informe tècnic de l'aparejador o l'arquitecte i si tot estava correcte anava a la Comissió informativa d'Urbanisme i després a la Comissió de Govern, la qual donava el permís definitiu.

A la Comissió d'Urbanisme de vegades tractàvem 30 assumptes, llavors jo feia una acta de tots els acords presos. Si aquests acords eren de molta envergadura passaven al Ple Municipal, sinó a la Comissió de Govern. Normalment cada any se solen demanar de 500 a 600 permisos d'obres.

Evidentment l'any 52 no hi havia res de tot això, no existia el negociat d'Urbanisme; es feien els padrons de rústica i urbana per cobrar les contribucions i a Hisenda hi havia al «Inspección y asesoraamiento de las entidades locales» per a l'aprovació definitiva i per fer el certificat d'empadronament.

- Quants batles heu conegut?

- En Sebastià Jaume, en Pep Salvà, en Llorenç Clar, en Sebastià Garau, en Mateu Monserrat, n'Andreu Mar-

tín, en Ramon Julià, em Miquel Clar, n'Antoni Zanoguera i en Joan Monserrat.

DARRERAMENT L'ACTIVITAT HA ESTAT GROSSÍSSIMA

- Trobau que hi ha canvis importants a l'Ajuntament quan canvia la ideologia de cada govern?

- Quant a la part administrativa hi ha més o manco activitat, sempre depèn de les idees que els governants volen desenvolupar. Una la impulsen més i d'altres no tant.

Darrerament l'activitat ha estat grossíssima. És clar que si els governants no tenen idees no fan res.

- Que fareu ara?

- Som molt aficionat a la caça i per això caçaré, en totes les modalitats, especialment la meua preferida caça del reclam. Faré un poc de feina a les finquetes (sense cansar-me) i vull escriure una espècie d'estud de la caça de reclam mesclat amb l'ensenyament impartit, relacionaré l'esport i la feina docent.

Damià Verger no recorda cap anècdota curiosa de tots aquests anys, però sí que recordarà sempre el dinar amb tots els seus companys de feina i amb el batle Joan Monserrat i el regidor d'Urbanisme Tomàs Garcias. Amb tots ells ha mantingut una relació molt cordial i això va quedar ben demostrat en aquest dinar preparat amb gran secret fins al darrer moment, així com amb els valuosos obsequis que li concediren, a més de la delicadesa de tota la Corporació Municipal d'atorgar-li l'escut d'or de la Ciutat en un acte proper, quan el batle ho cregui oportú.

Aquesta és una anècdota que en Damià agraeix de tot cor i possiblement l'allibera de tots aquests anys de feina concentrada.

Coloma Julià

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 660669

LLUCMAJOR (Mallorca)

Boutique

c. Impremta n.1 - (Pas d'en Quint)
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

Miquel Cardell: Premi Bartomeu RossellóPòrcel 1989

És un dels premis 31 de Desembre de l'Obra Cultural

El nostre conciutadà i company, En Miquel Cardell, ha estat guardonat amb el Premi Bartomeu Rosselló Pòrcel dels Premis 31 de Desembre que concedeix cada any l'Obra Cultural Balear per premiar els esforços que realitzen persones o entitats en la tasca de recobrar i promoure la cultura i la identitat nacional dels mallorquins. El premi li ha estat concedit per la seva notable tasca informativa a les ones de Ràdio-4.

En Miquel Cardell i Santandreu va néixer a Llumajor l'any 1958 i va viure sis anys a Barcelona on estudià Ciències de la Informació. Ha escrit diversos llibres de poesia, publicant-ne dos. *Elegia de Grumers*, el 1978 (un any abans havia guanyat el Premi Andreu Roig de Poesia) i *Magazine*, publicat dins la prestigiosa col·lecció «Guaret», també a Campos el 1983. En Cardell també ha col·laborat a nombroses revistes i publicacions.

en Miquel Cardell treballa, des de fa anys a Ràdio Nacional de Espanya Balears, primer com a periodista en els servisis informatius i després com a editor i conductor de programes de tipus cultural.

Des de fa un any -arran de la fusió de RNE i Radiocadena Española- que va originar la creació de Ràdio Nacional d'Espanya a les Illes Balears, En Miquel Cardell treballa en un nou projecte que, en onze mesos, ja l'ha fet mereixedor d'un premi. És tracta del programa Total-4 que edita, dirigeix i presenta ell tot solet. Total-4, que s'emet cada dia, de dimarts a divendres, de tres a cinc de l'horabaixa, perl 90.1 de la FM dels vostres receptors, és un interessantíssim programa-magazine que combina la més trepidant actualitat cultural que desfila per les nostres illes (i la inactualitat que hi és pròpia) amb el bon humor (d'ingredients que freguen la corrossió i fan perillar el manteniment de l'ordre i les adhesions) i la música (combinat l'actualitat amb la qualitat).

Per Total-4 (reiteram: R-4, RNE a les IB, 90.1) hi ha desfilat gairebé tothom que és i algú que no és en la cultura anostradeta i més d'un extern que passava per aquí. En Cardell no s'ha revelat un mal entrevistador i els convidats, en quinze minuts, solen tenir temps de deixar clar de què va, o no, les cosa.

Hem parlat també de l'humor. En Cardell ha demostrat tenir gran capacitat per al monòleg d'actualitat i és capç de convèncer-vos que és mi-

llor haver nascut cavall i tenir la pesta equina que no parar en un ambulatori de la SS, o que Espanya, per se coherent, hauria d'invasir avui mateix els EUA. El millor de l'any haan estat, però sens dubtes, els cursets de sociolingüística, moral per on han passat des dels independentistes més destralers fins el mateix Lluís Cerdó -que n'era un habitual interpretant- no menys magistralment -el professor Jordi Culumé-, sense oblidar els escriptors i els lingüistes més moderats i balanguers en el decurs d'aquesta guerra que acaba.

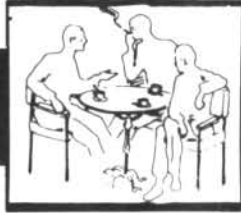
En Cardell, però, no descansa i vos podera assegurar que té més de tres projectes neocuc dins la closca. Si algú l'ajuda i posa ordre en la seva agenda meteòrica i no es presenta a les eleccions -o malament-, tots riurem un amica més de cada dia, fins que de riure facem un tro que ens passi a la Història de manera més gloriosa de la que hi hem desfilat fins ara.

De moment, fonts fidedignes assenyalen que podria pasar-se al Teatre. De moment, dia sis de gener el vàrem poder veure actuar en *Els Reis* d'En Llorenç Moyà, a les escales de la seu de Ciutat. Amb ell, ultra els tres Sant Reis En Melsior, En Gaspar i En Baltasar, les pop-star de la informació illenca: Na Lina Pons i en Joan Frontera de l'informatiu balear, Na Pau (n'he pau) Janer, novel·lista i radiofonista, o En Toni Morlà, locutor i cantant, entre molts d'altres. Ala, sort, enhorabona i bon profit.

by Nofaigcomptesfirmar Noescriurelnom

P.S. El premi és honorífic i no representa altres ingressos en metàlic que una placa commemorativa.

XERRADES DE CAFÈ

«Ande, Ande, ande, la marimorena...»

I què tal? com has passat aquestes festes?
 - Molt bé, la salut ha estat benet, el torró no m'ha fet mal...
 - I la porcella rostida?
 - Ni la porcella ni l'indiote, perquè no en vaig menjar. I tu?
 - Jo sí, perquè la tradició s'ha de conservar...
 - Sobretot la menjua...
 - No, també la religió. Perquè les matines de Nadal són molt concorregudes. I es fan molt lluïdes...
 - Home...! segons quines matines. Perquè les de la Parròquia ja fa anys que, a més de no ser tradicionals, tampoc no es poden dir molt brillants.
 - Hi havia poc llum?
 - No, de llum, no en faltà. Allò que faltà va ser l'organització, tradició i sentit del ridícul.
 - Allò que passa és que tu, com molts, ets d'un catolicisme ranci. Ja saps que el nostre rector no va de folklo-

rismes...

- Jo no sé de què va el nostre rector. Perquè ja em té desconcertat. Però si vol fer coses seves i originals, al manco que les faci bé, perquè aquestes matines que ens ha fet fins ara, han estat un espectacle lamentable.

- No ho exageres...?.

- Ni mica. Només faltà en Gurrutxaga. Per fer els deus reials junts.

- Bono, deixem anar el rector, i parlem de la Nit de Cap d'Any, i diguem què te va costar el sopar...

- Molt poc, perquè vaig sopar a ca nostra...

- Vols dir que no ballares «la Lambada»?

- No.

- Ni a cap lloc on mengen i ballen tota la nit, a més de fer l'indiote?

- No, aquestes bauxes no les he fet mai.

- Tampoc a la Plaça d'Espanya?.

- Tampoc.

- Jo sí, hi havia molta gent i el xampany va córrer com aigua de pluja...

- I els Reis?.

- Vengueren, com sempre, carregats de joguines i regals per a nins i grans.

- Desembarcaren, com altres anys, a Cala Pi?.

- També. Però diuen que feren una passada per Capocorb i els digueren que hi farien un Parc Nacional, en lloc d'una Urbanització.

- Dugué ser una bona broma de qualque pardal damunt un garrover...

- O d'aquell elefant que dugueren de lloguer: i ha costat un sensal.

- Romanços apart, jo crec que si els Reis no ens deixen un bon grapat de milions, la urbanització de Capocorb serà mala d'aturar.

- Sí, una bona «marimorena» tenim armada devers la nostra marina...

Un que escoltava

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR.
Tel. 66 24 90 (Dimarts i Dijous horabaixa)
Tel. 66 17 98 (particular)

La Palmera
es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

Restaurante-Asador LLUCMAJOR

Avda. Carlos V
Esq. Carretera Campos
Teléfono 66 04 89
LLUCMAJOR
(Mallorca)

PISCINA, TERRASSA I MENJADOR D'ESTIU

*Especialitat en carns al forn
i a la brasa*

**LOCAL PER A NOCES I
COMUNIONS**

Tempus Fugit Curs 1967-1968

Aquest curs, és sensa dubta uns dels més espectaculars (dins la mitjanja que ens movem) que han passat per aquesta secció, i això que els mestres eren els mateixos que altres anys. Deu esser que tots duien dedins unes peculiaritats diferents a altres cursos no tant notables. Record que el P. Rojo no tenia massa predileccions per aquest curs, ja que s'estimava més el curs precedent i el posterior, però el que no tenien de trullosos ho han tengut d'aplicats.

En J.A. Acosta treballa a una empresa familiar, Excavaciones Acosta; n'Ignasi Adrover Mut, viu a S'Arenal i té amb un soci un taller mecànic (Talbot i Citroën), n'Ignasi Barceló Pablo també viu a S'Arenal i té una Acadèmia de preparació d'Administratius i tècnics informàtics, en Bartomeu Barceló Taberner fa feina a HH. Mòjer S.A., empresa de fusteria, en Bernat Boscana Colomar fa feina a Calzados Gregorio Clar S.A. en Joan Calafat Roig és director de ISBA Societat de Garantia Recíproca, dedicada a la promoció industrial i comercial, en Miquel Cantallops Alcàzar, fa feina a Motoreste S.A. empresa concessionària de Renault a Palma i on ell és encarregat de part del taller, en Bernat Cardell Vanrell viu a S'Arenal i fa feina a l'hosteleria, en un negoci familiar, en Joan Catany Carbonell, el podeu trobar a les oficines de Recaudació de Contribucions de Lluçmajor (ara s'han de canviar a un altre lloc). En Llorenç Clar Tur, és actualment Director de l'oficina de Porreres de la Caixa de les Balears, en Jaume Fiol Vidal és llicenciat en Exactes i dóna classes a Tarrassa a un Institut, en Francesc Forteza Oliver, fa de fuster a la Fusteria Forteza, empresa familiar, en Josep M' Garcia-Obeso Bru viu a Palma i és delegat de Productes Damel, empresa dedicada del ram de l'alimentació, dedicada a fabricar dolçaines per als al.lots, n'Antoni Garcias Coll és Senador de Balears del PSOE; en Joan Jaume Sastre (I) és professor d'E.G.B.

i director actual del Col·legi Sa Dragonera de S'Arenal. En Joan Jaume Sastre (II) fa feina de comptable a Habitat-70, empresa dedicada a la Construcció, en Damià Mas Tomàs és Professor a l'I.F.P. «Pere de Son Gall» de tècniques mecàniques, en Francesc Mena Gaona fa de picapedrer; en Francesc B. Mir Tomàs, viu a S'Arenal, és Metge dentista i té la Clinica Dental a S'Arenal, en Miquel Montserrat Ollers està de cap de vendes de la Cooperativa UDAC; en Tomàs Noguera Lladó, regenta un bar al Carrer de Sta Cànida a Lluçmajor, en Damià Oliver Munar pareix esser que viu a S'Arenal i es dedica a l'hosteleria, però està sense confirmar: en Sebastià Oliver Salvà fa feina a BC rent a car de mecànic. N Antoni Pastor Tomàs es Capità Metge especialista en Intensius i coronàries, està destinat a l'Hospital Militar de Tenerife, n'Agustí Roig Lliteres fa feina a Obres de Port de Palma de Mallorca, en Lluís Salvà Ladaria es metge oculista, i té despatx a la Clinica Juaneda. En Llorenç Sastre Orfí, fa de picapedrer, en Miquel Sbert Moragues es professor d'E.G.B. però fa feina a Confeccions Sbert, empresa familiar, en Joan Stela Fiol es Doctor en Ciències Físiques, (d'ençà que feim aquesta secció només hem trobat dos Doctors). En Llorenç Tomàs Janer ja feina a un Hotel de Porto Colom i viu a Felanitx, en Magí Vidal Miralleç fa de ferrer al taller de J. Maimó, i finalment en Bartomeu Vila Vidal té un negoci de comestibles i carnisseria a Sa Ràpita, devora Ca na Punta.

Fe d'errades

En el Tempus fugit anterior, hi va haver una sèrie de impresions que com a part interessada me convé fer constar. Allà on deia «En Josep Miquel Martorell Garau té la instal.ladora Martorell d'Electricitat d'Economia i Hisenda de Balears» (pareixia que era una concessió estatal) havia de dir:

En Josep Miquel Martorell Garau té la Instal.ladora Martorell, d'instalacions elèctriques, en Miquel Mas Pons té una tenda de neteja de roba a Palma, en Miquel Mataró Ribas treballa a la Conselleria de Comerç i Indústria de les Balears .

Totes les altres errades son petites i no cal posar-les.

Miquel Janer

Qui és?

Si en el «Tempus Fugit» d'aquest mes surt un Doctor, aquest jove-net, també ho va arribar a esser. Ja sabeu qui és?

TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Ensenyat

Servei Automòbils

Servei Oficial

piva motor s.a.

C/. Ripoll, 30 - Tel. 66 22 13

Curs 67-68

J.A. Acosta Lorente

I. Adrover Mut

I. Barceló Pablo

B. Barceló Taberner

B. Colomar Boscana

S. Calafat Roig

M. Cantallops Alcázar

B. Cardell Vanrell

J. Catany Carbonell

L. Clar Tur

J. Fiol Vidal

F. Forteza Oliver

J.M. García Obeso Bru

A. Garcías Coll

T. Noguera Lladó

D. Oliver Munar

S. Oliver Salvá

A. Pastor Tomás

A. Roig Lliterals

L.I. Salvá Ladaria

J. Jaume Sastre (I)

J. Jaume Sastre (II)

D. Mas Tomás

F. Mena García

F.B. Mir Tomás

M. Monserrat Ollers

L. Sastre Orfí

M. Sbert Moragues

J. Stela Fiol

L. Tomas Janer

M. Vidal Miralles

B. Vila Vidal

Entrevista a «En Pep Sifoner»

El seu nom complet és Pep López Salvà, nat a Ses Cadenes fa seixanta anys. Però tothom el coneix p'en Pep Sifoner. Un home afable i sempre de bon humor que ha dedicat 37 anys a l'empresa d'en Julià Puig. Els seus acudits, les seves bromes, han fet que les mado-

nes llucmajoreres tenguessin uns moments d'esplai a l'hora de baratar les botelles buides i els sifons.

Ara que se jubila (dia 8 de gener) hem parlat amb ell perquè es tracta d'un personatge prou conegut a la vila i fora d'ella.

-Abans de fer de sifoner, què fèieu?

-Vaig fer feina a foravila; quatre anys o cinc pels horts de Campos i llavors a sa Pedrera de Son Sunyer (S'Arenal). Feia feina amb el sogre d'en Madora. Ara, allà ja hi han construït i hi ha un hotel al damunt.

-De quan ençà estau a Ca'n Puig d'es sifons?

-De l'any 53. Va venir l'amo en Toni es fideuer i me va dir a veure si volia anar a prova. Al principi no hi volia anar perquè havia de guanyar poc; a sa pedrera me'n duia de 80 a 100 duros la setmana i aquí només n'havia de guanyar 30. I saps què era de poc...! El que passava era que aquí estava assegurat i tenia unes altres avantatges. Com que coneixia molt en Julià hi vaig anar, vaig parlar amb son pare que llavors era l'amo i ens vàrem entendre...

-Com era aleshores aquesta feina?

-Hi anava amb so cavall. El primer dia que vaig fer volta vaig guanyar 12 duros, les pinyes valien un velló i els sifons, 15 cèntims. Més envant li vaig dir que ho trobava poc i li vaig proposar fer feina, no a jornal, sinó a escarada i volia guanyar 100 duros la setmana.

L'amo deia que no els me podia donar i li vaig dir que me n'aniria a fer una altra feina (a Ca'n Fosquet, a l'agència els m'havien oferit). L'amo em va demanar com ho volia fer i li vaig respondre a un tant per cent: dos cèntims per botella a cada botiga que feia, i als particulars, 15 cèntims. La primera setmana ja vaig guanyar 700 pessetes, la segona me'n vaig anar a les mil i així per amunt, per amunt...

Quan ho vaig deixar, fa devuit anys, quan guanyava poc, eren set mil pessetes setmanals.

PASSAVA MOLT DE GUST DE FER LA VOLTA

-Ho vàreu deixar? és que era difícil fer la volta?

-Vaig repartir 18 anys seguits. De vegades sí que ho era pesat fer la volta, sobretot en temps de calor. Darrerament feia una volta molt llarga, perquè començava a Bahía Grande i acabava a Son Servera.

Al principi, anava amb una galera tirada amb un cavall, duia 12 caixons de pinya i vuit o nou de sifons, teníem un cavall i una furgoneta i érem dos repartidors jo i en Damià Graute. Es Roig sifoner

feia l'aturada davora ca'n Semenet i no podíem sortir que no haguessin tocat les set i jo, com que anava a compte meu vaig dir que no els esperaria pus i vaig rompre la tradició. Es pot dir que, a ca'n Puig, som es sifoner més antic que hi ha actualment a la plantilla.

-Quan vàreu deixar de repartir, quin treball era el vostre?

-Me vaig posar a fer clients: de preventista, anava pels bars, hotels i restaurants i també per cases particulars. Cada setmana feia de cent a cent trenta clients i aquesta ha estat la meua feina fins ara.

-Al principi de treballar de sifoner, com era el procés de fabricació d'aquesta classe de begudes?

-Ha canviat molt d'aleshores ençà. Havies d'omplir els sifons d'un en un, el posaves dins una gàbia. Les pinyes, només s'omplien de sis en sis i els omplidors bons n'acabaven 42 caixes l'hora. Posàvem les botelles amb el cap per avall i amb un raspall que voltava les netejaves una per una. Feies una feina i a més a més, a la mala! Fèiem pinya, taronjada, llimonada, gasosa petita, kiola (que era un refresc amb gust de plàtan)...veníem gel i també fèiem polos...

-Quins canvis més importants

SANEAMIENTO
CALEFACCION

GABRIEL OLIVER

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIÓ
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Mellà, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

heu vist d'aquest procés a l'actualitat?

-Molts, tots. Allò que ha llevat més la feina que fèiem a la mala ha estat es curar les botelles, tapar-les. Ara, s'omplen totes soles, es tapen totes soles, poses la botella damunt una cinta que les duu a la màquina d'escurar, d'aquí surten cap a la màquina d'omplir, surten i es tapen, després passen a l'etiquetadora i després una altra màquina les agafa i les encaixona. La nostra feina només es tracta de revisar tot el procés per si hi ha alguna anomalia però ara ja està tot mecanitzat.

ARA LA GENT FRISSA MASSA

-Contau-mos alguna anècdota d'aquests anys...

-Me n'han passat de tots colors: Del principi de la volta al migdia, la feia aviat. Però quan era al carrer d'en Batlet, arribava a ca mestre Pep de ca na Bessona i allà hi feia el vermut després anava a ca un que li deien en Trobat i tornava a fer una altra aturada, llavors a una altra casa el cafè i d'allà me n'anava al carrer de Sant Antoni i tornava a fer dues aturades més. Després m'aturava a ca l'al.lota d'en Julià (l'actual madona de Ca'n Puig) i fèiem una xerradeta d'un quart d'hora. En aquestes cases el cavall estava avesat a aturar-se i ja sabia quan havia de partir. Quan me varen operar de l'apendicitis l'amo en Julià va fer la meva volta i quan va ser a ca la seva al.lota i va ser l'hora de partir, el cavall no volia caminar. L'al.lota el va enredar un poc i després el cavall ja va partir i quan va venir a veure'm a la clínica em va dir:

La teva volta em sembla bé, només he de dir una cosa, que fas una aturada que no m'agrada ...i era perquè anava a ca la seva al.lota.

-Vos agradava fer la volta?

M'agradava molt. Si hi ha una cosa que me sap greu haver deixat ha estat la volta. Llavors ens coneixíem tots, feia cançons a les al.lotes i sempre estava de bon humor. Llavors la gent no frissava tant i la relació entre repartidors i clients era millor. M'ha sabut greu que de vegades s'han perdut clients que jo havia fet perquè el repartidor no ha sabut mantenir aquesta relació. Ara la gent està malavesada amb els sifoners vells, vull dir que si anaves a fer un client i no el trobaves, hi tornaves. Ara, així com estan les coses no es pot fer perquè no es pot per-

dre el temps. Quan arribàvem a una casa cridàvem: El sifoner !!! i tot-hom sortia a la porta, jo deia a les madones que havien de regar els remellers amb sífó de Ca'n Puig perquè treurien flor aviat. Ara, ja et deixen els caixons a la porta...

-Què fareu ara, un cop jubilat?

-Ara hauré de guardar la madona. No, passaré el temps amb la família i a foravila, arreglant quatre animals que tenc. Compartiré aquest horari amb la dedicació a la caçera. Me farà una mica caçador i pagès al mateix temps.

Enhorabona Pep sifoner, una bona jubilació i que tengueu temps per fer tot-el que desitjau.

Catalina Font

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

PEGASO

TALLER AUTORITZAT

ANTONI ROSSELLO RAMIS

Carrer Navarra, 4-6 - Tel. 66 09 28

Llucmajores pel món

Joana Jaume: Sempre que em demanen d'on som, dic que som de Llucmajor

Una altra vegada torna a les pàgines d'aquesta revista, Llucmajorsers pel món, una secció que vol arribar un poc més als llucmajorsers, que un dia se n'anaren del nostre poble, i establir una comunicació amb ella.

En aquesta ocasió, una dona, molt simpàtica i acollidora, ens ha contat un poc la seva història: ella és na Joana Jaume Sastre. Va néixer a Llucmajor dia 23 de maig de 1954. La coneixen amb el mal-nom de ca'n Llopis o de ca'n Mòger, encara que a ca seva hi hagués els licors de ca'n Sastre. Llicenciada en Filologia Francesa, actualment viu a Figueres (a la comarca de Girona). Casada amb n'Antoni Ventura, un barceloní; tenen un fill que nom Joan. Exerceix la Càtedra de Francès a un dels tres instituts de Figueres, on també hi treballa el seu marit (té la Càtedra d'Història). Malgrat tot, aquesta dona, diu que se sent llucmajorera i li serà difícil perdre les seves arrels.

-Joana, quants d'anys fa que te n'anares?

-Me'n vaig anar l'any 1983, ara farà set anys; encara que abans me n'havia anat a estudiar la carrera a Barcelona. El curs 77-78 el vaig passar a Montpellier com a lectora d'Espanyol. Poc temps després vaig tornar a Mallorca i vaig fer cinc anys de feina a Felanitx fins que vaig tornar a Catalunya, concretament a Figueres.

-Per què te n'anares a Figueres?

-Bàsicament, vaig anar-me'n a Figueres per motius professionals. Com ja he dit, durant cinc anys vaig fer feina a Felanitx on hi estava com agregada; aleshores vaig plantejar-me fer oposicions a Càtedra, ja que el Francès estava de cada vegada més malament, degut a la forta pressió de l'anglès. Per aquest motiu vaig presentar-me a les oposicions, amb un gran inconvenient, que era que no hi havia cap plaça a Mallorca. Llavors, vaig triar Figueres en primer lloc, i les 144 places restants, perquè tenia pocs punts d'antiguitat. Me desti-

naren a Figueres, que és un lloc ideal, i no és perquè jo ho digui. No és una gran ciutat, geogràficament està ben situada, a prop de França, just a vint quilòmetres; també té a prop Barcelona; així com també la mar i la muntanya a la vista. Res, allà m'hi trob molt bé.

-Te n'anares amb la família?

-No, me'n vaig anar tota sola. En aquells moments no estava casada. A més, en un principi, tenia la idea de quedar-hi només per dos anys, perquè no podia demanar el trasllat abans. Per bé, vaig trobar na Conxa del Molí d'en Ramis i em va ajudar molt. Entre i entre, vaig conèixer en Toni, el meu home.

-Quina va esser la reacció dels teus familiars i amics?

-Com a tothom, no els va fer molta gràcia. Ells s'haguessin estimat més que hagués seguit a Felanitx. Però bé, varen comprendre que hi anava per augmentar les perspectives de la meua feina, com a professora de Francès, a més no pareixia una cosa definitiva. Realment ho han agafat bé, perquè veien que no he perdut els lligams i venc molt sovint.

-Ara per ara, et sents més figuerenca o llucmajorera?

-Llucmajorera per descomptat, sí, llucmajorera totalment. De fet, sempre que em demanen d'on som, dic que som de Llucmajor. Ara no ho sé, però respecte al meu fill, esper que es senti un poc mallorquí; però aquesta qüestió la decidirà ell quan sigui més gran. Ara sí, jo totalment llucmajorera i mallorquina, per això dic que no vull deixar d'estar empadronada aquí; em sabria greu no estar-hi, essent que no hi ha cap impediment legal i sense cap causa justificada.

-Tornaries a viure a Llucmajor?

-Sí, hi tornaria sense cap problema. Clar, depèn d'una sèrie de circumstàncies familiars, econòmiques... Però bé, si aquestes circumstàncies venguessin encarrilades,

sense cap dubte, tornaria a viure a Llucmajor.

-Tens cap tipus de problema dialectal? Pots parlar normalment com ho fas aquí?

-Mai he tengut cap problema perquè m'entenguessin. No et pots posar a parlar un mallorquí col·loquial, i molt manco un mallorquí de Llucmajor. T'has de posar un poc en la seva situació. Per exemple, sé que si allà dic un «Pic» no m'entendran, però si dic una vegada sí; llavors dic una vegada, i llets!. Has de procurar no agafar la paraula més rara, així com també, moltes vegades no entenen les frases fetes, tan típiques a Mallorca. En definitiva, t'has d'inclinar a xerrar com ells.

-Hi ha molta diferència entre viure a Figueres i viure a Llucmajor?

-Sí, n'hi ha de diferència, sobretot perquè Llucmajor és un poble més petit que Figueres. Teniu en compte que Figueres té vint mil habitants; és un poble molt més viu i dinàmic. Ja sigui, per ventura, pel fet que té a prop la frontera, el que fa que hi hagi molta gent de pas, moltes botigues, etc... Ara bé, la vida que pogués dur a Llucmajor, supòs que no variaria massa de la que duc allà.

-T'enyores?

-I tant! Hi ha qualque dia que sí; realment aquests dies voldries estar aquí; però pos cançons de na Maria del Mar Bonet, o Illa d'amor d'en Tomeu Penya, també escolt allò que diu na Mercè que «Palma li és llunyana i tot passa».

-Joana, ens podries contar qualque anècdota?

-Bono, n'hi ha tantes! Però hi ha una cosa que em fa molta gràcia. Supòs que per la influència que la capital de Girona és Girona, la capital de Barcelona és Barcelona, i així d'altres... A Figueres sempre que me demanen d'on som i dic que som de Mallorca, sé sempre (bé, estic quasi segura) que la segona pregunta serà: I de Mallorca mateix? Llavors els he d'explicar que som d'un poble que està devers vint-i-quatre quilòmetres de la capital, i moltes vegades he tingut temptacions de dir-los que som de la segona roqueta a mà esquerra. A més, després hi ha gent que et demana: I a Mallorca, a part de Mallorca, què hi ha? , i tu et quedes un poc sorpresa quan et fan aquestes preguntes, perquè notes que hi ha un desconeixement de les illes, que per suposat no és mal intencionat.

-Quines són les teves aficions?

-Principalment la fotografia. Sí, m'agrada molt fer fotografies. Sempre dic que si em deixassin en una habitació amb una màquina i un carrete de trenta-sis, encara trobaria fotografies per fer. Després una altra afició és viatjar: sempre que puc me'n vaig de passeig. Però el que realment m'agrada és la fotografia. Per cert, abans quan estava aquí, i ara sempre que podem, na Coloma Julià i jo trescam el món i la bolla per fer fotografies. Na Coloma en sap molt i és ella la que m'ha ensenyat moltes coses envers la fotografia. De fet, el que m'agrada més fer fotografies a portals i finestres, i en segon lloc, viatjar. He viatjat per diferents llocs, per exemple conec molt bé França, sobretot la part sud.

-Joana xerra'ns de la teva infantesa a Lluçmajor, quins records tens i quins eren els teus amics?

-Començaré dient-vos que vaig anar a escola a Ses Escoles, supòs que per dues raons familiars: la primera fou perquè Ses Escoles es feren durant el temps de la República, quan es meu padrí era batle de Lluçmajor, i això sempre ha marcat la família, i l'altra era que la meva tia, na Magdalena Sastre feia classes de Francès a «Ses Escoles» (supòs que per influència seva vaig començar a interessar-me pel Francès). Per altra part, respecte als amics què tenia, encara els conserv, perquè sempre

que podem ens telefonam i quan vènc a Lluçmajor ens veim: són na Francisca Vadell; na Conxa Ramis, que també viu a Figueres; na Francisca Ordinas; na Jerònia Clar, na Coloma Julià, na Margalida Antich; n'Aina Pola; na Bel Canyelles; en Miquel Vives; na Catalina Fullana, i tants!...

- Sabem que vens amb molta freqüència a Lluçmajor, ens podries dir, què trobes que hi falta?

- Per mi és difícil dir-ho, perquè és cert que vènc sovint, però no visc aquí. Però pel que veig, falta moviment pel jovent, i mirat des de l'exterior es nota que Lluçmajor té poca vida, encara que pot ésser una visió equivocada, no ho sé. Per exemple el cinema: abans hi havia tres «cines» i ara tan sols n'hi ha un; ara clar, això no és tan sols una crisi de Lluçmajor, tota Mallorca té aquests problemes. Crec que Palma, també, absorbeix amb molta mesura les activitats del poble. Ara sí, els pobles tenen un avantatge: la tranquil·litat.

- Què és el més positiu que té Lluçmajor?

- El més positiu que hi pots trobar és la tranquil·litat. Això que Lluçmajor sigui un petit poble té moltes avantatges, encara que també té desavantatges; per exemple, el que estigui molt a prop de Palma, fa que moltes coses que es farien dins el poble, no es facin. Crec que darrerament, s'han donat fets, realment, potenciadors, com és per exemple el fet que hi hagi els instituts: això ha motivat que quedàs més gent i que molts de joves quedassin a Lluçmajor, i altres que se n'anaren tornin, i tot

plegat fa que hi hagi més botigues, comerços i segons quan, pareix que Lluçmajor ha recobrat un poc. També ara hi ha més guarderies; trob que es fa més bulla els dies de carnaval amb Sa Rua, o Sa Cavalcada dels Reis, cosa que abans no es feia. Sí, si ho miram bé, Lluçmajor té coses molt positives.

- Lluçmajor ha canviat molt des que te n'anares? Han canviat també els llucmajorers?

- Lluçmajor ha canviat, i no ha canviat. Ha canviat amb el sentit que exteriorment és diferent, ja no hi ha fàbriques de sabates: o n'hi ha molt poques. S'ha construït molt, s'han fet reformes a cases antigues, i molt ben fetes per cert, a part que encara hi hagi moltes façanes per reformar. Tot aquest canvi que ha sofert en 15 anys es pot dir que és un gran canvi exterior. Per altra part, cret que no han canviat per res els llucmajorers; tal volta no he notat cap canvi, perquè són la mateixa gent que jo vaig deixar, i que encara ara ens veim molt sovint: mon pare, ma mare, els meus germans, els meus amics...

Bé Joana, gràcies per tot, i bon any 1990. Que la colònia de llucmajorers i mallorquins que teniu devers Figueres, sigui un clar testimoni d'aquest poble llucmajorer, tranquil i reposat, i que l'experiència que teniu, de contacte amb altres estils de vida, altres caràcters i altra gent, sigui profitós i enriquidor per a tot el poble de Lluçmajor.

Margalida Mut
Andrea Puig
Antoni Vadell

Breu notícia de nous jaciments arqueològics dins el terme de LLucmajor

Introducció

Com bon aficionat als misteris i tresors amagats, mescla d'anhels científics i tendències romàntiques (un poc novel·lesques) una de les meves passions més fermes apart de la geologia és l'arqueologia.

Em fascina la contemplació de les innombrables ruïnes prehistòriques escampades pel nostre ample terme. Poder seguir a través de les lectures les petjades del nostre passat, interrogant les pedres amb pàtines mil·lenàries treballades pels humans, el tets, el metalls, els ossos... El descobrimnt del llenguatge que parlen aquestes despulles, desvetllant el secret de l'origen dels primers pobladors mallorquins perduts en els carreranyes de la història, en una paraula llegir la nostra remota antiquitat a través de les deixalles d'aquells temps.

Mai ha decaïgut el meu interès per aquesta ciència que no m'hi hagi dedicat.

La inter-relació de la Geologia i l'Arqueologia, s'uneixen moltes vegades d'una manera indirecta per la casualitat ja que l'espai físic en què es mouen és el mateix, la terra el sub-sòl i el fons marí.

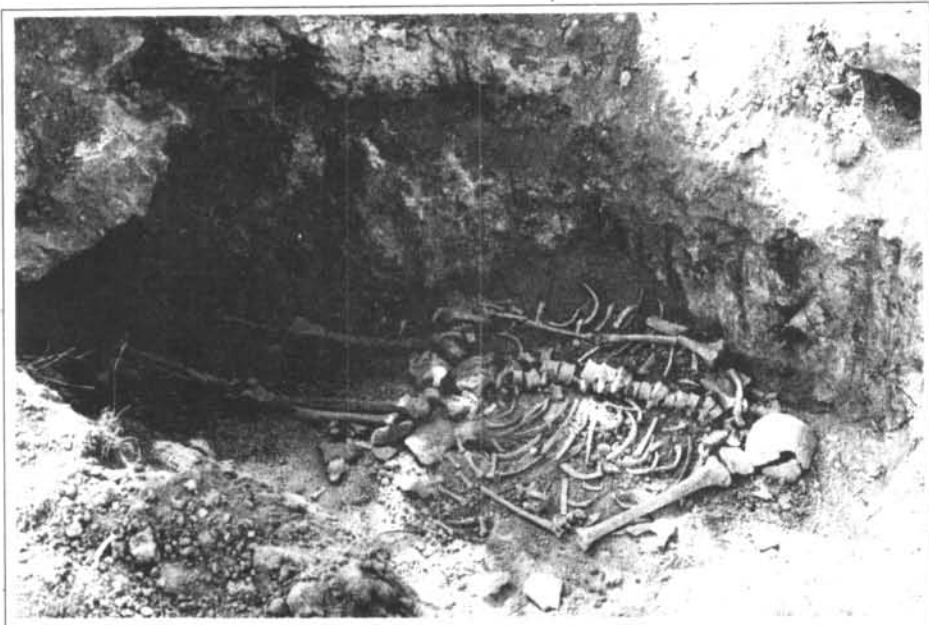
Geòlegs que troben vestigis arqueològics i Arqueòleg que descobren jaciments paleontològics i a més s'ajuden a vegades mútuament creuant paràmetres diferents per arribar a les mateixes conclusions per camins diferents.

Les fronteres entre aquestes diferents ciències fa molts d'anys que estan ben delimitades com a disciplines independents.

Les meves relacions amb arqueòlegs mallorquins, catalans i estrangers ve de molt enrera. Rosselló-bordoy, Veny, Pericot, Ripoll, Waldren, etc. i el mateix Font Obrador quan inicialment es dedicava a aquesta especialitat; records moments molt agradables i ensenyances «in situ» d'aquests temes.

He seguit els progressos d'aquestes darreres dècades amb aflorament de noves teories i abandó de velles idees caduques.

Tot això em dóna ocasió que d'una manera casual (i no tant) fer

Tomba antropomorfa

Llosa que cobria aquest enterrament

Mig Centenionalls. Emperador 393-423 d.C.

troballes relacionades amb aquesta ciència durant les meves sortides al camp per l'aixecament del mapa geològic, cartografia de caminois i les meves aventures agràries.

Dites troballes són motiu d'aquest article que no té més pretensions que esser notícia.

MINA. PUIG DE LA GLÒRIA (VINYA VELA)

Aquest pujol o turó propietat nostra des de fa molt de temps i en motiu de fer-hi la casa, sortiren de baix de terra molts de restes arqueològics com molins, bales de foner, pedres obrades, trossos de ceràmica indígena barrejats en trossos d'àmfores romanes, gerres, llumaneres de sigillata, amfores, trespol romà etc. tot en molt mal estat i trencadissa, monedes, dels Emperadors Trajà any 98-117 d.c. i Honorius anys 393-423 d.c. (1/ centenionalis) fins i tot una moneda medieval (dobler) d'En Carles li any 1665-1700 i algunes posteriors.

Tot això denota una persistència d'habitatge en el lloc.

També llaurant, l'arada va remoure dues timbes en forma de llossa, hi trobarem un esquelet humà en bon estat per les trossades (coxis i dentadura pareixia d'una dona jove, no hi havia ceràmica, ni cap mena d'objectes que poguessin datar-la.

També hi ha sitjes i coves convertides en cisternes.

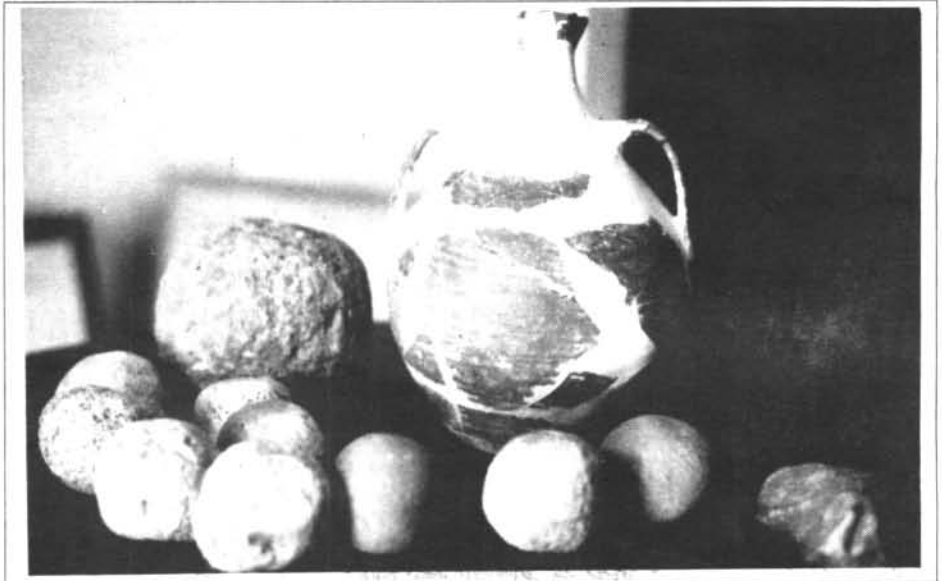
Aquesta finca va esser establida a principis de segle del Predi de Mina, vaig demanar als antics propietaris si quan l'establiren aquest turó estava igual, em digueren que havia una paret grossa (murada) i a l'interior clapers de moro (talaiots) pel que deduïrem que devia esser un pujol amurallat i dins el recinte un poblat taliòtic.

Les pedres varen esser emprades per fer marges i un forn de calç acabà la seva destrucció, les terres del turó varen esser conrades de bell nou.

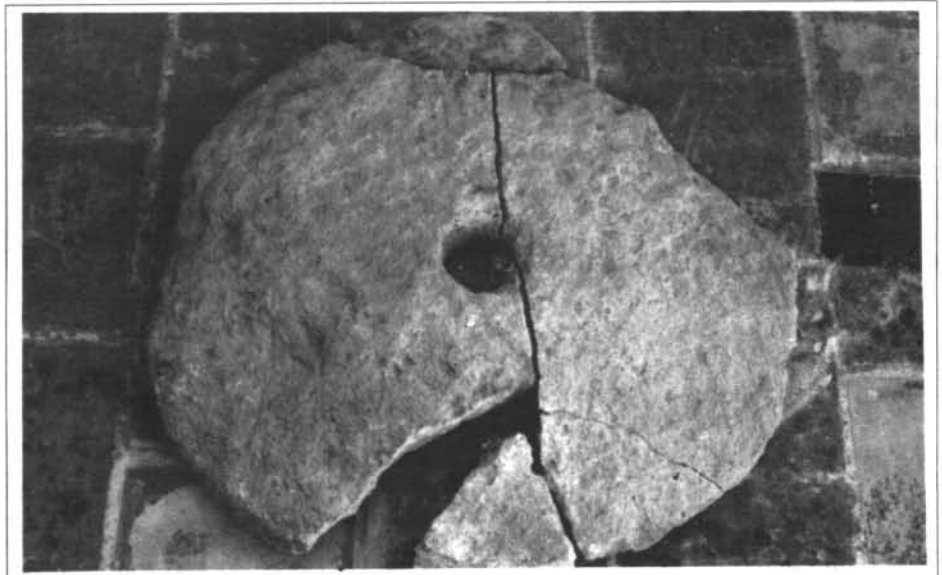
Aquest va esser el destí d'aquest poblat enclavat dins la part muntanyosa del Terme de Lluçmajor.

SON ISERN

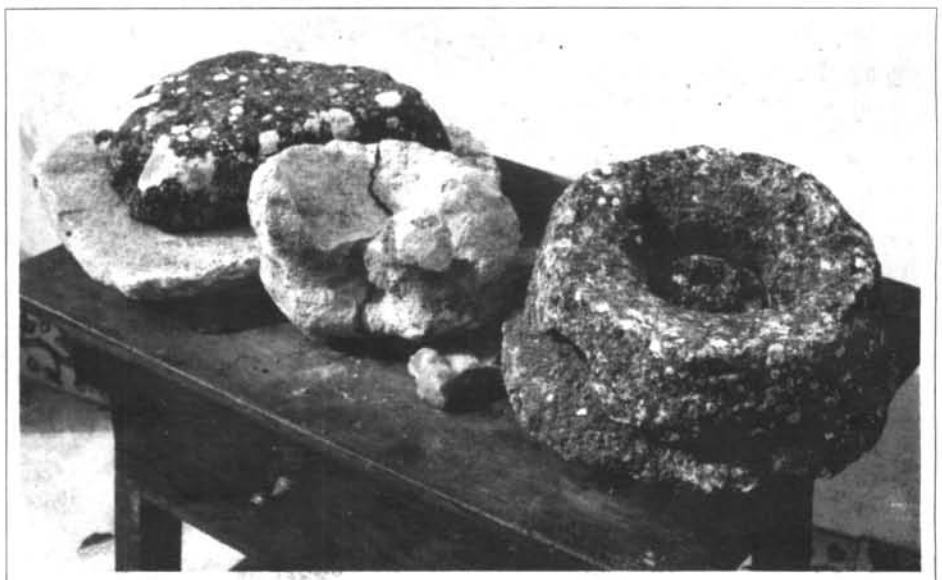
Res no feia sospitar que hagués cap reste arqueològic per aquestes finques quan la retroexcavadora feia clots d'ametler varen aparèixer un

Gerreta i bales de foner

Mola

Molons i piqueta

sense fi de sitges (dipòsits de gra) prehistòriques.

Dins les sitges trobarem una gerreta, un parell d'àmfores, una mola i pedres utensilis obrats.

No gaire lluny també hem trobat una Necrópoli (cementiri abandonat) possiblement paleo-cristià en procés d'estudi. Hem vist més de vint tombes, suposam que n'hi ha moltes més.

VOLTANTS DEL POBLE

Son Fullaneta

Llaurant la rella de l'arada va treure de vora de les cases restes diferents de molons, bales de foner, ceràmica talaiòtica, culs d'àmfora i tets romans.

Possiblement bastants de materials de l'edificació de les esmentades cases a més del Molí d'En Gaspar són diferents restes de l'antic poblat fa motl's d'anys desaparegut, les timbes varen esser retreballades per aixecar les parets.

Molí de ses Basses

Les parets de les sorts de davant aquest molí són sense dubte d'origen talaiòtic, a més a més als sementers hem recollit escampadissa de tets talaiòtics i romans.

Preix esser que des de Son Fullaneta al Molí de ses Basses hi havia un complex Talaiòtic que pot esser fou l'origen del poble de Llucmajor o el primer assentament humà conegut. La primera fita del naixement del poble com tal.

FINAL

Totes aquestes noves localitzacions arqueològiques, materials i informacions han estat posades a disposició del conegut arqueòleg i Director del Museu de Mallorca G. Rosselló i Bordoy al qui fa molts d'anys m'uneix una bona amistat i deutes de part meua per desinteressades ajudes.

ENCARA QUE ALGUNA VEGADA VAL MÉS INTUIR QUE VEURE O SABER en Guillem Rosselló, sens dubte treurà tot el profit científic amb el rigor que acostuma i donarà més llum a la nostra apassionant història de la Mediterrània, de Mallorca i de les terres de Llucmajor.

AIXÍ DONCS AQUEST FINAL QUE SIGUI PRINCIPI DEL TREBALL QUE ESPERAM D'ELL.

Josep Sacarés

Sesterceio Emperador Trajano 98-117 d.c. (anvers i revers)

La campanya de Normalització Lingüística (I)

La campanya de normalització lingüística que anuncien conjuntament l'Obra Cultural Balear i les institucions oficials illenques (Govern Balear, Consells Insulars, Ajuntament de Palma..) és una iniciativa que cal saludar, si efectivament suposa un pacte per establir les línies mestres de la política que en matèria de llengua necessita el país i si es converteix en el motor d'iniciatives en favor de la normalitat a què aspiram.

La campanya, però, corre el perill de caure en el més gran fracàs si, com ha passat sovint, neix buïda de contingut i òrfana de propostes concretes d'actuació. En definitiva, si esdevé un simple pretext per rentar la cara a unes institucions polítiques que, fins ara, no han complert els objectius que marca la Llei de Normalització Lingüística aprovada l'any 1986.

El més greu és que el possible fracàs de la campanya, en aquest cas, cremaria l'O.C.B. i tot quant representa (compromís amb la cultura, iniciatives per la llengua...), sobretot des del moment que aquesta institució cultural, en comptes d'admetre l'existència d'un organisme oficial competent, com una Direcció General de Política Lingüística relacionada amb les iniciatives de la societat civil -s'ha inclinat per fer de gestora i administradora dels grans principis teòrics que firmen les institucions i dels diners que hi aboquen.

Amb aquests plantejaments, si les coses van malament (i el nostre temor és que, per ara, hi ha indicis per suposar-ho), la responsabilitat serà de l'O.C.B. (és a dir, dels defensors tradicionals de la llengua que s'havien compromès a fer la feina) i no dels responsables polítics, perquè ells ja hauran firmat les declaracions oficials i aportat les subvencions més o menys necessàries.

No voldríem veure materialitzats els nostres temors sobre el mal plantejament de la campanya, però, a fi de conjurar-los, creim que és més honest fer la present reflexió crítica amb el propòsit de perfilar una línia d'actuació en favor de la normalització lingüística.

En primer lloc, cal dir que la campanya fa la sensació de repetir esforços i estratègies ja esmerçats en el II Congrés de la Llengua Catalana. Aquest va representar, en molts d'aspectes, una gran desil·lusió pel desapropiament d'energies dels del punt de vista econòmic i humà. Va acabar un bon dia i ningú no s'ha molestat a donar dades de balanç, a encarregar estudis a posteriori, a explicar com s'havien utilitzat els diners o a donar sortida a les actes que els congressistes havíem de rebre rebaixades de preu. El Congrés va quedar reduït a una manobra publicitària justificada quasi en sí mateixa, però amb escasses repercussions pràctiques.

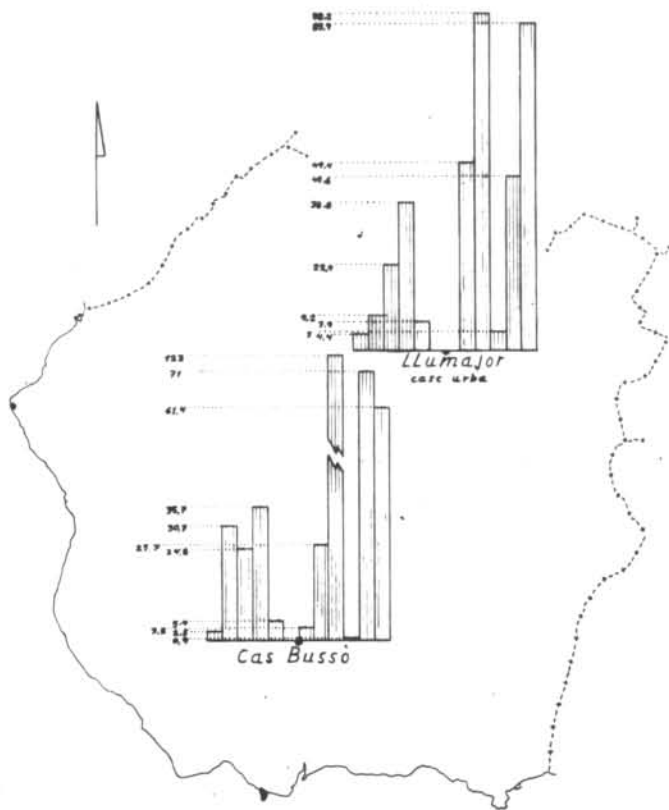
Passarà el mateix amb la campanya que comença? No ho sabem, però pensem que, per ara, només se'n coneixen els aspectes publicitaris i protocolaris. Fins avui les propostes de normalització que ens arriben es limiten a una costosa promoció exterior amb logotip, eslogan, espots i anuncis de premsa, ppòsters i adhesius que, de la llengua, en fan un emblema sense ús real i que desvien esforços i diners cap a sectors com els diaris mallorquins, que no fan res favorable per la llengua. També saben que es preparen manifestos, comunicats conjunts, tríptics i altres materials, alguns dels quals, en explicar pseudo-problemes sobre els dialectes i la llengua, tenen una redacció de tó tan «casolà» i propi dels anys 50 i 60 que podem preguntar-nos si avui té sentit voler-los difondre entre un públic que tanmateix no els llegirà.

Igualment es demana l'adhesió dels ajuntaments a la campanya sense cap altre propòsit explícit que omplir un espai de diari amb tota la relació d'adherits i sense perfilar un mínim compromís de política lingüística d'àmbit local que vagi més enllà de les bones intencions i els grans principis.

Ben segur que, en comptes de parlar tant de normalització en aquests termes, seria més convenient promoure actuacions per afrontar els problemes reals i urgents del català dins la nostra societat. Això ens duria a potenciar noves iniciatives que avui encara són inèdites aquí i a no distreure fent volar coloms les que ja estan en marxa.

Vet aquí alguns dels problemes que ha d'emprendre qualsevol campanya de normalització lingüística que vulgui ser efectiva, i que en un pròxim article concretarem un poc més: la integració dels castellanoparlants, l'ús del català dins l'administració i la societat civil, l'ensenyament del català i en català amb garanties de qualitat, el paper dels mitjans de comunicació, la formació de professionals capacitats en l'ús del català en molts d'àmbits, la promoció d'estudis, investigacions i llibres per omplir les llacunes de coneixements que encara tenim, el tractament conjunt dels problemes lingüístics i sociolingüístics per part de tota l'àrea catalanoparlant... ¿Servirà la campanya de normalització de l'O.C.B. i les institucions per afrontar aquests reptes? Ens agradaria que així fos.

Temperatures i pluviometria de l'any 1989

PLUVIOMETRIA:

L'any 1989 ha estat, malauradament com els anteriors, un any poc plover. A Llucmajor, casc urbà, ha plogut 356'8 l/m², i a Cas Busso han estat 384'6 l/m². La gràfica n° 1 ens mostra la distribució al llarg de l'any.

Del conjunt de les plogudes de tot l'any, hem de destacar a Llucmajor casc urbà la del dia 6 Setembre amb 74'8 l/m² que va esser de 96 l/m² a Cas Busso i que corresponen a les torrentades ocorregudes al Llevant de Mallorca.

També podem fer referència als darrers 5 dies de l'any, que d'una manera més profitosa, va ploure 81'5 l/m² a Llucmajor o els corresponents 57'2 que varen caure a Cas Busso.

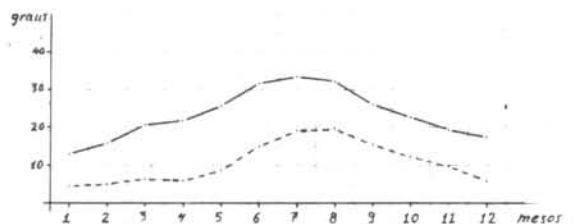
TEMPERATURES

A la gràfica n° 2 podem veure les temperatures màximes i mínimes de cada mes. Essent la màxima anual de 33'4 graus, que correspon al mes de Juliol, al dia 22. La mínima anual va donar-se el dia 2 de Gener, i va esser de 4'4 graus.

Bartomeu Font Tous

GRÀFICA 2

— T. màximes
- - - T. mínimes

PLA "SA NOSTRA" JUBILACIÓ PENSIONS

Sa Nostra Tranquil·litat.

Enguany, els Reis, encara que hi hagi crisi hotelera, han vengut més rics que mai. Així com els hotelers abandonaren el seat pel mercedes els reis també han progressat i com mitjà de transport han llogat un elefant a preu de canari jove: diuen que ha costat dues centes cinquanta mil pessetes.

Però ens hem de consolar, ja que com diu el refrany no hi ha mal que per bé no vengui i a més d'haver estat la novetat i admiració de tots els nins i no tan nins del poble també ens va deixar un bon present.

Quan era a Plaça va fer les necessitats i valga la redundància ens va deixar una merdada d'elefant, merdada que, sense cap dubte, és la primera que hem tengut al nostre poble. No sabem si els historiadors locals li hauran donat la importància que té el fet per deixar-nos constància a la història del poble però allò que és segur és que la mongeta que hi va aficar el peu i tota la comunitat el recordaran tota la vida.

Es mallorquins, des de sempre, (quan no hi havia l'abundància de la qual podem gaudir ara), mataben un porc, per poder passar l'any tenint un poc de companatge per dur-se a la boca. L'administradora de la casa era l'encarregada de mesurar el que es podia menjar per arribar fins al proper any no fos cosa que s'ho menjassin tot en uns mesos i els altres no ho poguessin ni tastar. Al nostre Ajuntament, els qui administren els doblers sembla que no han tengut la mesura que té qualsevol madona de casa i encara que hi hagi pressupost milionari s'han quedat sense un duro. Entre lloguers de cases a 60.000 ptes. per posar-hi un personal contractat que ningú no sap perquè servirà a més d'altres «bombos y platillos», han fet net. Ara, els qui van a cobrar es troben que han acabat la sobrassada i el nou porc, no el mataran, fins passat el febrer.

S'ha posat de moda, el mussolet suposa que és influència de televisió, anar a menjar els dotze grans de raïm a la Plaça Major del poble, on hi ha el rellotge municipal. Allò que podria ser una festa agradable de germanor i d'alegria s'està convertint en un risc i de vegades en un disgust a causa d'un grapat de llibertins que molesten i banyen la gent amb les botelles de xampany sense pensar que tots tenim dret a passar-ho bé.

El trui va ser tan gros que molta gent no va sentir les campanades del rellotge. Uns diuen que va ser a causa del renou, d'altres perquè no va sonar, El fet és que

sonàs o no, molta gent se'n va haver d'anar a casa seva (a canviar-se) per mor de la banyadura, i a causa de les tasques que s'havia fet al vestit nou.

Parlant de campanades, la campanada, enguany, l'han donada els Reis de La Cuna que no hi han anat. No és que les monges no ho hagin volgut, no. Tampoc no és que els Reis no hi hagin volgut anar sinó que la Casa Cuna forma part de l'Obra Social de la Caixa de Pensions i que el delegat local de La Caixa no se duu gens bé amb el Rector, són persones de papers distints.

El delegat, amb bon criteri o no va dir: «Això s'ha acabat! -i quan el Rector va anar a dir missa a la Cuna es va trobar que estava ple de gent a defora i la casa embarrada.

Altres temps era molt perillós enfrontat-se amb l'església i quasi ningú no li guanyava. Avui les escales de valors han canviat i el culte als doblers és tant o més important per certa gent, que el culte a Déu. De l'enfrontament de dues entitats com la Caixa i l'Església locals, difícilment en sortirà res de bo per el poble i fins i tot per als caps visibles de les desavenències. Tant l'Església com La Caixa vetlen pel seu prestigi i aquests fets no diuen res en pro dels que l'han provocat.

De moment, els primers que ho han sofert, han estat els infants que esperaven les joguines a la Casa Cuna de mans dels Reis.

Esperem que les aigües tornin al seu llit i que una tradició tan llarga i tan bona no sigui truncada per actituds personals.

Si fa uns anys ens queixàvem que el passat Consistori tenia abandonat S'Arenal, ara les coses han canviat tant que l'atenció del nostre Ajuntament s'ha tornat tota cap a les zones turístiques. Creim que totes les masses fan mal i l'altre dia, el mussolet es queixava que mentre a urbanitzacions com Badia Gran o Badia Blava hi ha un fanal per persona, o hi ha més llum al camp d'esports arenaler que a l'aeroport, a certs carrers de les forànies de Llucmajor, la gent ha d'anar a les lloques. A ell i tot li va costar veure-hi, i això que és una au nocturna.

BAR CA'N NADAL

(Nova direcció)

En Jaume i Na Catalina

Especialitats: TAPES I

BERENARS

Nicolau Taberner, 36 - Tel. 66 00 43

Luchmajor

de pinte en ample

amb el

Reial Mallorca

Llorenç Serra Ferrer

Un pagès mallorquí que ha tastat el gust de la mel del triomf

Joan Quintana

La xerrada amb Llorenç Serra Ferrer continua. L'entrenador del Mallorca encara que és un home temperamental es mostra tranquil dins casa seva, allà hi ha la seva bella esposa, la qual ens va atendre meravellosament, així com la seva filla. Com ens va dir Llorenç va tenir una infància difícil però ara triomfa a nivell personal i esportiu, ha aconseguit arribar a les festes de Nadal feliç, molt feliç. El seu equip, el Mallorca ara té un positiu i les coses li surten bastant bé i a nivell particular els negocis i la vida li somriuen.

Ens volem acostar més a l'home, com ja hem dit abans, i per això li farem deu preguntes ràpides que no tenen a veure amb el futbol. Per exemple.

- Quin és el seu plat i la seva beguda preferida?

- No tenc una beguda molt preferida; m'agrada

beure un poc de vi, però no som un bon bevedor. Quant al menjar, m'agraden els arrossos de tota manera; com a bon pobler.

- Quina és la millor pel·lícula que ha vist?

- No som massa aficionat al cinema, però he vist un parell de pel·lícules bones com per exemple les d'Anthony Quinn, que sempre me criden l'atenció.

- Com li agraden les dones?

- Com m'agraden? Home! M'agraden, primerament, com a amigues i companyes. Això és el primer que ha de tenir un home, no? també que sigui femenina, intel·ligent, i que si a més a més és guapa, molt millor.

- Qui és el seu millor amic?

- En aquests moments, el meu millor amic és la meva dona.

- Què li agradaria haver estat, i no és?

- Futbolista.
 - Va protestar també quan volien urbanitzar Cala Mondragó?
 - A la meua manera sí. Però tampoc no vaig poder passar més d'això.
 - Quin és el millor lloc del món que coneix o quin li agradaria de conèixer?
 - M'agradaria conèixer el Japó; no hi he estat mai.
 - És veritat que ha guanyat tants doblers com diuen?
 - N'he guanyat algun. Però he fet bastanta feina més pels doblers que he guanyat.
 - Què pensa fer en Serra Ferrer quan es retiri?
 - Encara no ho sé. M'agradaria ser un pare de família, cosa que ara no puc dur a terme i ser amic dels meus fills i poder-los donar tot allò que necessitin. Però en aquests moments no m'he plantejat què seré.

La meua vida d'entrenador sé que no durarà sempre, haurà estat una etapa brillant que hauré tengut dins el meu historial i m'agradaria emprendre una altra cosa, ara que som jove i encara tenc força en tots els aspectes.

- Quan tendrem una majoria de jugadors mallorquins al seu equip?

- A mi m'agradaria. Jo també som una mica d'aquesta idea, però sempre són les circumstàncies les que manen en aquesta vida. No és allò que tu vols fer o allò que tu penses sinó que sempre hi ha una sèrie de circumstàncies que ho impedeixen: necessitat contínua de mantenir el club en una posició elevada, el Mallorca en tot el seu historial ha

estat només nou anys a primera. Els darrers anys anam progressant en aquest aspecte, sobretot d'ençà que s'ha tengut en Contestí a la presidència, però encara mos falta més i tampoc no surten tants de futbolistes com per poder mantenir un equip com aquest. Al manco haurien de sortir set o vuit jugadors cada any perquè això fos possible.

- Una curiositat: quin és el millor jugador del

món que li agradaria tenir sota les seves ordres?

- Bons jugadors en el món n'hi ha molts. Genis, no n'hi ha massa. En Maradona és un gran futbolista.

- Hem arribat al final de l'entrevista; li agraïm la seva amabilitat envers LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE i el convidam si vol afegir alguna altra cosa abans d'acabar...

- L'únic que puc dir és també agrair-vos

l'esforç per conèixer-me una mica més: qui era, qui som, qui he estat, qui vull ser, i també recordar aquests al·lots llucmajorers que vaig tenir sota la meua disciplina, i gent que conec i perquè és un poble sempre arrelat a l'esport del futbol, amb un alt esperit...

Noşaltres, de la nostra banda li donam les gràcies tant a ell com a la seva dona pel bon acolliment que hem tengut.

(Foto: Oliver)

ELEMENTOS DECORATIVOS FACTORES DECISIVOS

En Prefama sabemos bien que la decoración, la personalización de su hogar, es el resultado de una labor de conjunto, en la que usted, un profesional o un equipo, delimita un espacio con carácter exclusivo, utilizando medios, formas y productos diversos: elementos decorativos que diseñan y constituyen las características de su hogar.

¿Se lo imagina sin baldosas?
 ¡Claro, son factores decisivos!

Complete su decoración en PREFAMA

PREFAMA

MALLORCA DE MALLORCA
 Edifici
 Archipiélago Luis Salvador 84 Tel. 75 18 71 29 28 81

Alcaniz
 Programa San Carlos Gran Via Arenal Tel. 25 40 04
 Programa La Paz (C/ta. Villanueva C. A. Nueva) Tel. 20 88 88
 C/ta. Ba. C. Salsades s/n Tel. 27 01 81

LLUCMAJOR
 Oficinas: Fábrica + Exposición
 C/ta. Pedro Reg. 29 Tel. 88 01 50 88 01 54

EL ARENAL
 Almacén: Carretera Milla 522 Tel. 28 22 38
 CALA D'OR
 Edifici: Avda. República Tel. 85 75 62

Futbol d'empreses-Campionat de Mallorca

Data: 9-Desembre-89
CASA MISS JOTUL, 3
RESTAURANT TROPICAL, 1

Partit jugat a Sa Pobla contra el primer classificat del grup, amb la desgràcia de tenir, el Tropical, algunes baixes d'importància, es va desenvolupar l'encontre amb un ritme trepidant de joc i encara, quan no ens havíem adonat, ja s'havia encaixat un gol.

Poc temps després, en una jugada fortuïta, l'equip local va marcar en pròpia meta l'únic gol que s'anotaria el Tropical.

A la segona part, si bé les ocasions de l'equip llucmajorer varen ser múltiples, no s'aprofitaren, i, al final, Pere Vich va fer involuntàriament la traveta a un jugador contrari amb la consegüent penalització de falta màxima, quedant així el resultat definitiu.

En aquest desplaçament i a causa de la distància, el Tropical va organitzar una espècie d'excursió llogant un autocar on un bon nombre d'aficionats l'acompanyaren.

Data: 16-desembre-89
CA NA PAULINA, 2
RESTAURANT TROPICAL, 2

També jugat a camp contrari i contra el segon

classificat, aquest encontre va resultar molt dinàmic i interessant, perquè els dos equips es coneixien de temporades anteriors, essent rivals capdavanters en passades temporades.

Al descans, l'equip llucmajorer perdia per dos a zero i semblava que el partit ja estava sentenciat. No obstant això, a la segona meitat, l'esperit de sacrifici i una gran dosi d'amor propi varen aconseguir un resultat certament positiu i sense dubte, de gran mèrit.

Gols: Jeroni Tomàs i contrari en p.p.a falta tretze per Magaña.

Data: 23-Desembre-89
VETERANS SANTA PONÇA, 2
RESTAURANT TROPICAL, 4

Aquesta confrontació, de bell principi era molt favorable a l'equip de Lluçmajor ja que els Veterans Sta. Ponça només presentaren 10 jugadors de sortida; malgrat la superioritat numèrica i les múltiples ocasions no aprofitades es va arribar al termini de la primera part amb el resultat de 0-1.

A la segona part, l'equip local va sortir amb l'onze reglamentari i quan mancaven quinze minuts per al final, s'havia aconseguit empatar a dos gols.

Ja, per acabar, unes bones jugades de Maties Terrassa al contrari varen fer possible el resultat final esmentat abans.

Gols: Jeroni Tomàs i Maties Terrassa (3).

Data: 30-desembre-89
S'AMAGAT (Marratxí), 1
RESTAURANT TROPICAL, 3

Aquest va ser el cinquè partit jugat per l'equip llucmajorer a fora camp. Per ser el darrer partit, les coses no anaren malament perquè malgrat els elements atmosfèrics (pluja, fang, vent...) el Tropical va assolir una victòria prou merescuda i tancar aquest 1989 amb una trajectòria acceptable. Un partit dirigit per Pepín, ex-president d'àrbitres de Futbol d'Empreses, i encara que sempre havia tengut actuacions desfavorables cap a l'equip llucmajorer, aquesta vegada, no sabem si pel temps o per acabar l'any amb una bona «obra», va ser imparcial.

Gols: Miquel Jaume, Maties Terrassa (2).

L'equip del Tropical desitja per a tots els lectors i seguidors, un venturós 1990.

Jaume

Cristaleria Lluçmajor

JOAN MOREY

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color
 Decorats - Vidrieres artístiques

Ronda Migjorn, 105 Tel. 66 14 93 LLUCMAJOR

sa teulera

CERÀMIQUES - FET A MÀ PLANTES I FLORS

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

La colombofilia a Lluçmajor

Resum del Primer Memorial Bernat Vadell

Aquests dies, a Lluçmajor, ha tingut lloc la disputa del primer trofeu Bernat Vadell, concurs que pertany a la modalitat de velocitat per equips, en la qual En Bernat Vadell era un gran entès.

El concurs s'ha desenvolupat del dia 25 de novembre fins el dia 17 de desembre amb les següents amollades:

Santanyí (26-11-89); Manacor (3-12-89); Sa Pobla (6-12-89) Port de Sóller (10-12-89) i Port d'Andratx (17-12-89).

Les classificacions dels Concursos són les següents:

1) SANTANYÍ (26-11-89)

1) Bartomeu Garau amb un temps de 45m. i 43 seg.

2) Jullà Monserrat amb un temps de 51m. i 50seg.

3) Bernat Bonet amb un temps de 55m. i 12seg.

2) MANACOR (3-11-89)

1) Bernat Bonet amb un temps de 19m. i 26seg.

2) Bartomeu Garau amb un temps de 25m. i 16seg.

3) Antoni Oliver amb un temps de 29m. i 16seg.

3) SA POBLA (6-12-89)

1) Jullà Monserrat amb un temps de 28m. i 13seg.

2) Francesc Roig amb un temps de 29m. i 40seg.

3) Bartomeu Garau amb un temps de 32m i 28seg.

4) PORT DE SÓLLER (10-12-89)

1) Jullà Monserrat amb un temps de 62m. i 39seg.

2) Joaquim Janer amb un temps de 72min. i 42seg.

3) Antoni Oliver amb un temps de 153m i 6seg.

5) PORT D'ANDRATX (17-12-89)

1) Antoni Oliver amb un temps de 60m. i 20seg.

2) Joaquim Janer amb un temps de 70m. i 34seg.

3) Francesc Roig amb un temps de 124m. i 4seg.

LA CLASSIFICACIÓ GENERAL DEL PRIMER MEMORIAL BERNAT VADELL, és la següent:

1) Joaquim Janer amb un temps de 313m. i 12seg.

2) Jullà Monserrat amb un temps de 318m. i 24seg.

3) Antoni Oliver amb un temps de 354m. i 16seg.

4) Bartomeu Garau amb un temps de 609m. i 2seg.

5) Joan Barceló amb un temps de 1440m. i 39seg.

6) Francesc Roig amb un temps de 371m. i 2seg.

però amb una amollada sense cronometrar.

7) Bernat Bonet amb un temps de 379m. i 2seg.

però amb una mollada sense cronometrar.

8) Jaume Ballester amb un temps de 175m. i 31seg.

però amb dues amollades sense cronometrar.

En el desenvolupament dels concursos d'aquest Primer Trofeu em Memòria d'En Bernat Vadell no només hem de ressenyar els vuit colombofils participants sinó també els coloms que fan possible aquest esport. Coloms que tenen la característica de saber tornar al seu colomer des d'un lloc d'amollada.

Enguany s'ha de parlar d'una amollada de Santanyí amb dificultats per part dels coloms, ja que, per recórrer la distància que separa aquest punt dels colomers de Lluçmajor el temps que ells emplearen fou excessiu (el primer 45m. i 43 seg.) segurament trobaren en el seu camí el falcó que els va fer desviar del seu itinerari, les dues amollades que seguien a aquesta, la de Manacor, dia 3 de desembre, i Sa

Pobla, dia 6 de desembre, foren el contrari, ja que la primera va tenir un guanyador als 19m i 26seg. i la segona el va tenir amb un temps de 28m. i 13 seg. La prova del Port de Sóller va esser la més problemàtica, ja que es varen perdre molts dels coloms participants... Qui sap per què. Per ventura les aus equivocaren el destí i s'endinsaren dins la Serra de Tramuntana, o, bé, s'aficaren mar endins i es varen perdre empeses pel falcó. El colom guanyador tardà 62m. i 39seg., i, equips que ja havien estat enguany, encara els pot esperar. La darrera amollada, la del Port d'Andratx tingué la dificultat de sempre en aquell indret, els falcos de la Dragonera els donaren caça damunt l'illa i la zona de Calvià, i, alguns dels coloms es varen perdre.

Aquests animals han demostrat el seu valor en aquest concurs i els socis la seva constància en la pràctica d'aquest esport.

Les amollades de coloms missatgers per equips en proves de velocitat, va acabar en una festa, en la qual es varen entregar trofeus a tots el colombofils que hi han pres part. El Primer, En Xim Janer, va rebre el trofeu, Primer Memorial Bernat Vadell de mans de Na Magdalena Vadell. I, a més, d'una porcella; el segon, En Jullà Monserrat, un indiot i els altres no se n'anaren amb les mans buides. Cal fer constar que En Joaquim Janer no serà el propietari d'aquest trofeu fins que no el guanyi dos anys seguits o tres alterns.

Però la festa no acabà

aquí, sinó que, després hi va haver un sopar de germanó per tots els socis del Club Colombòfil Lluçmajorer.

Els Colombòfils no només han pres part, aquests dies en el trofeu Primer Memorial Bernat Vadell, sinó que, a la vegada, han desenvolupat les amollades d'entreno que comencen dia 3 de novembre, a Can Pelin i que, acabaran dia 9 de febrer del 1990 en el «Dic de l'Oest» si bé ja els coloms hauran anat a Cap de Mar pel mes de gener, i alguns d'ells ja els hauran pagat el vaixell fins a Eivissa i si Déu ho vol hauran tornat per la força de les seves ales i pel seu cap.

Per acabar, vos comunicam que dia 3 de gener tindrà lloc en el local Social «Bar Espanua» (Can Seman) la JUNTA GENERAL EXTRAORDINÀRIA amb el següent ordre del dia:

Lectura i aprovació (si cal) de l'acta anterior.

Extracte de comptes.

Elecció de Presidnet i Junta Directiva.

Aprovació del Pla de Concurs Social de l'any 1990.

I Precs i qüestions.

Amb aquesta Junta General Extraordinària es pretén ordenar la situació en què es troba el Club, que en aquest moment està funcionant amb una Junta Gestora presidida per D. Joan Antoni Agullo.

Joan Jaume

M. Fluxà, M. Mas i Ll. Salvà

El C.F. Lluçmajor oferirà un homenatge als tres únics supervivents fundadors del futbol local

M. Oliver

El diumenge 14 de gener, quan aquest número possiblement ja hagi sortit a llum, se celebrarà en el prolegomen de l'encontre Lluçmajor-Margalidense, un merescut homenatge a Miquel Fluxà (a) de «S'estació», Miquel Mas (a) «Galleter» i Lluís Salvà (a) de «Ca na Verda», els tres únics supervivents fundadors del futbol local.

Era el 23 de juliol de 1923 quan va néixer i es va constituir el C.D. Lluçmajor, i va tenir com a primer president D. Josep Noguera. No havia passat encara un mes, i coincidint amb la festa local de Santa Càndida, concretament el 12 d'agost, es va jugar el primer partit que va enfrontar el C.D. Lluçmajor i l'Unió Protectora Mercantil de Palma. L'equip local va

Miquel Fluxà (a) «De s'Estació», Miquel Màs (a) «Es Galleter», i Lluís Salvà (a) «De ca na Verda», els tres únics supervivents fundadors del futbol local

quedar format de la manera següent: S. Salvà, M. Cañellas, J. Julià, J. Vidal, M. Fluxà, R. Ginard, M. Oliver, M. Mas, A. Salvà, Ll. Salvà i J. Font.

Ara, 67 anys després, el C.F. Lluçmajor presidit

per bien Paniza ha volgut retre un record als tres fundadors: M. Fluxà, M. Mas i Ll. Salvà, els quals en certa manera representaran els seus companys difunts. En el nostre proper número, informarem més detalla-

dament d'aquest homenatge a aquests homes, els quals amb sensatesa encara que faci molts d'anys i després de pensar en d'altres noms per al seu equip, triaren el nom de Lluçmajor.

Atletisme

XVena Pujada S'Arenal-Lluçmajor, M. Domínguez, guanyador

Amb una bona participació d'atletes, va tenir lloc la «XVena Pujada Arenal-Lluçmajor» amb una distància de 13 kms. i 200 metres amb una sortida en front del Club Nàutic al carrer de Miramar i arribada a la plaça d'Espanya de Lluçmajor, en front del Casino La Vila. Aquesta prova, patrocinada pel Consell Insular de Mallorca, la col·laboració de l'Ajuntament de Lluçmajor

i organitzada pel Club Atletisme Peñavel-Aspe, va tenir com a vencedor, el corredor Mate Domínguez. El corredor del C.A. Hermes no va tenir molts de problemes en un matí de sol, per tal d'imposar-se a Bordoy, segon classificat i en tercer lloc, F. Romero.

UN ESPORT PER A TOTES LES EDATS

No hi ha dubte que el

mig fons i el fons són proves en les quals hi poden prendre part esportistes de totes les edats, naturalment els més joves en la primera i la resta en qual-sevol de les dues. A la clàssica Arenal-Lluçmajor va arribar a la línia de meta el veterà Antoni Ruiz Noguera el qual amb 68 anys va aconseguir amb força arribar fins a la plaça d'Espanya i el jove llucmajorer Joan Quintana Oli-

ver de 12 anys va invertir en el recorregut una hora i 5 minuts. Hem d'esmentar que Quintana es converteix en l'atleta més jove que aconseguix la prova en les quinze edicions disputades, a més, amb un crono de mitja de 4 minuts 92 segons, la qual cosa, tenint en compte l'edat, no està gens malament.

Print

NAIXEMENTS

Josep Sacarès Capellà, fill de Bernat i Francisca, nasqué el 26/11.

M^a del Mar Cantallops Zanoquera, filla de Monserrat i Esperança, nasqué el 2/12.

Aina Mª Pujol Calvo, filla de Pere Joan i Àngela, nasqué l'11/12.

Mª Antònia Pons Nievas, filla de Miquel i Saturnina FRancisca, nasqué el 11/12.

Maria Coll Vaquer, filla d'Antoni i Esperança, nasqué el 15/12.

Margarita Sebastià Martín, filla de Joaquín i Manuela, nasqué el 22/12.

Josep Antoni Salas Sánchez, fill de Sebastià i Aina M^a, nasqué el 24/12.

Ramon Cañellas Grimalt, fill de Ramon i Margalida, nasqué el 26/12.

MATRIMONIS

Agustí POu Pou i Mª de Gràcia Company Salvà, es casaren el 25/11 a l'església de Gràcia.

Josep Fernández Munar i Mª Cristina Morales Garcés, es casaren a l'església de Lactància l'11/11.

Francesc López García i Francisca Barceló Nicolau, es casaren el 14/10 a l'església del Sant Bonaventura.

Joan Vich Ripoll i Francisca Sbert Nicolau, es casaren el 14/10 a l'església de Sant Bonaventura.

Justo Romero Sánchez i Mª Mirables Muñoz Rios, es casaren el 8/12 a l'església de la Lactància.

Francesc Xavier Molina Segovia i M^a del Carme Moriana Polinario, es casaren el 25/11 a l'església de la Lactància.

Diego Martínez García i Silvia Lagaysse López, es casaren el 14/12 al Jutjat de Pau.

Gabriel Simó Serra i Cristina Ann hardiman, es casaren el 9/12 a l'església de Sant Bonaventura.

Joan Vidal Vidal i Gerlinde Angeli, es casaren el 9/11 a l'església de Gràcia.

Manel Luque Berrocal i Mª Lluïsa Medina Lozano, es casaren el 16/12 a l'església del Sant Bonaventura.

Josep Pañella Servera i Esperança Fullana Roig es casaren el 9/12 a l'església de Sant Bonaventura.

DEFUNCIONS

Joan Ferretjans Borrás, morí el 29/11 als 82 anys.

Colomo Oliver Pastor, morí el 4/12 als 76 anys.

Ventura Vadell Puigserver, morí el 6/12 als 64 anys.

Josep Mª Muñoz Vélez, morí el 6/12 als 60 anys.

Sebastiana Ramis Llull, morí el 6/12 als 40 anys.

Maria Solivellas Monserrat, morí el 11/12 als 87 anys.

Magí Gual Buñola, morí el 12/12 als 81 anys.

Margarita Mas Bonet, morí el 14/12

als 92 anys.

Francisca Salvà Vallès, morí el 15/12 als 79 anys.

Pau Sbert Tomàs, morí el 18/12 als 81 anys.

Joan Llompart Munar, morí el 19/12 als 63 anys.

Joana Mª Pericàs Garcias, morí el 20/12 als 78 anys.

Francesc Blanco Guerrero, morí el 21/12 als 62 anys.

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI OFICIAL

FIAT

Uno es el pequeño, gran "berlina compacta" de los años noventa. Agil y comfortable. Económico, brillante y deportivo. A la vanguardia en tecnología, calidad y seguridad.

Uno es el único coche de su segmento que ha incorporado un confort interior y un placer de conducción que antes sólo se ofrecían en coches de categoría muy superior.

Uno es único en funcionalidad, pero también elegante y personal. Pequeño por fuera y grande por dentro. De sorprendente habitabilidad y armonía de proporciones, posee una excelente aerodinámica (Cx = 0,30).

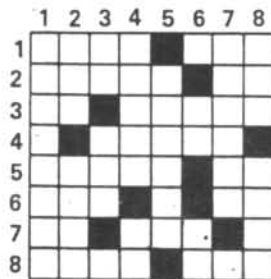

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Llucmajor)
Plaça Reina Maria Cristina, 12-B - Tel. 26 89 12
S'ARENAL

MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS.—1. Animal domèstic equilibriat del cavall (femení). (Al revés) mascle de la somera. 2. Part de l'home que es diu és immortal. Vocals. 3. Possessiu femení de segona persona. (Masculí) persona que no es pura. 4. Es diu d'una cosa idèntica a una altra. 5. Festa del naixement de Jesucrist. Animal domèstic que lladre (al revés). 6. (Al revés femení) animal paregut i més gros que l'anner. Nota musical. 7. Nota musical. Grup terrorista del país basc. 8. (Al revés) nom de la fruita que fa la pedra. (Al revés) es diu de l'home que és gran d'estatura.

VERTICALS.— 1. Moment en que surt el sol. 2. Femení de u. Massa grossa de pedra. 3. Forma de pronom que significa "a ell". (Al revés) ràbia. 4. Persona amb qui es té amistat. (Al revés) nom de lletra consonant. 5. Objecte que es diu preserva de desgràcies. 6. Aliment bàsic que s'obté del blat. (Al revés) possessiu femení de segona persona. 7. Allò que es fa amb un siulet. 8. (Al revés) festa de disfresses típica de Palma. Substància que obtenim de les abelles i empram per fer ciris.

P'es Forat d'Es Moix

Fa uns mesos ja parlàrem que, a la carretera de S'Arenal, en sortir de la curva de Ca S'Hereu i enfilat cap a Lluçmajor, si és de nit, ens trobam amb un cotxe que ve pel nostre carril, sobressaltats miram què passa fins que ens adonam que són dos fanals posat damunt una paret de bloquets en plena foravila.

En una altra ocasió ja parlàrem d'aquest assumpte pel perill que dona a la circulació a una carretera ja de per sí perillosa. Casualment o no, un dels llums es va fondre, ara que li han tornat posar bombeta, tornen a ser un perill que estam segurs que l'Ajuntament podria fer desaparèixer abans que no hi hagi un accident.

(Dos escarabats). (Un gall). (El mirall)

QUI ÉS?

És el doctor Bartomeu Font i Obrador, historiador de Lluçmajor.

A ENDEVINALLES B

Tothom amb mi està content;
jo don valor an el covard
i doblec el més valent;
jo som tan fi i amatent
que en tota festa prenc part.

Estic fet de grans rodons;
puc ser blanc, vermell i negre,
no som tomàtec ni pebre
i el meu suc fa fer cançons.

SOLUCIÓ MOTS ENCREUATS

Horizontals: 1. Verema, P. 2. (Al revés) Sí, Santa. 3. Toc, Ca. 4. Neboda, T. 5. (Al revés) Elena, Ar. 6. D, Sabata. 7. Ara, (Al revés) Così. 8. La, Pluja.

Verticals: 1. Vi, Nadal. 2. Estén, Ra. 3. R, Obesa. 4. Escola, P. 5. Mà, Débil. 6. Anca, (Al revés) Usa. 7. Ta, (Al revés) Jota. 8. Pa, Traca.

FOTO CLAR

Perfumeria

Reportatges, Fotos d'Estudi,
Carnet... i una extensa gamma
de productes de perfumeria

OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES
VENDA DE CARRETS

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

**AQUI TENEMOS
EL NUEVO PEUGEOT 309,
COMO TU LO QUIERES.**

- Nuevo exterior como tú lo quieres: más práctico y actual, con plano de carga rebajado para un mejor acceso al maletero.
- Nuevo interior como tú lo quieres: más cómodo y atractivo.
- Nuevo salpicadero como tú lo quieres: más ergonómico e integrado.
- Nuevo equipamiento como tú lo quieres: más completo y atractivo.

PEUGEOT 309
ES OTRA HISTORIA

Tallers MARINA

Joan Ramon
PEUGEOT - TALBOT
Agent Oficial

C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat

Aquest servei el trobareu a «Viatges XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial

C/. Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL

HAMBURGUESES
«PERROS»
«PINCHOS»
«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...
Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

**Venda i assistència
tècnica dels productes:**

BOSCH
Automòbil

BOSCH
Eines

BLAUPUNKT

Calentadors
JUNKERS

Electricitat i Electrònica
de l'automòbil

INJECCIÓ DE BENZINA

Aires acondicionats
CARRIER
MITCHELL

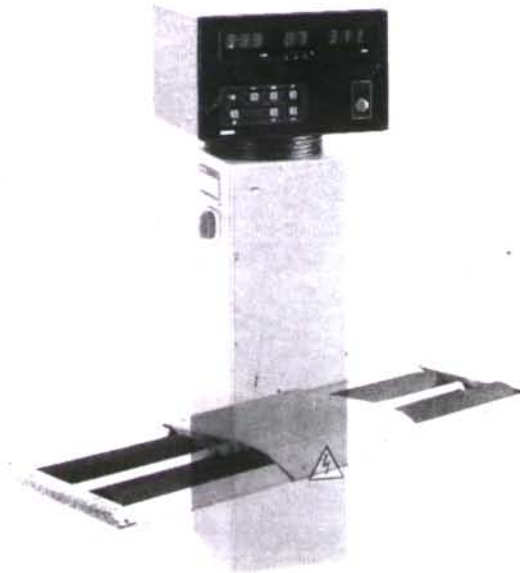
Tacògrafs

Sc i alta fidelitat
Automòbil

BLAUPUNKT
Alarmes
Esquiladores
Motoserres
Plaques solars
Generadors
Lloguer maquinària
Martells

AUTO-ELECTRIC
Barceló

Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

**COMPROVACIÓ
I REPARACIÓ
DE FRENS**

**BSA i
CONVENCIONALS**

TODOS GLX

SEAT

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

**Rubí Automóviles
Llucmajor, S.A.**